

65. évf., 2011. II. 17., ára 50 dinár

6

Jó Pajtás

*Edison és első
fonográfja*

A jövő heti
Jó Pajtás címlapja
és posztere

Bende Tibor

Február

Nyári lombok közt lapulva,
madárdaltól volt tele,
februárban süvítő szél,
havat sodort föléje,
s lám, a nyári kis bölcsőből,
jó nagy fehér kucsma lett.

Megcsodálja a nagy kucsmát,
sárgabegyű széncinke,
februári nagy hidegben

fészek-kucsma melege,
pont most volna jó fejére,
s didergő kis testére.

De hát tudja a kis cinke,
hogy ez álom, kívánság,
s tovább száll zord télnek szárnyán,
megkeresni azt a fát,
amelyen már évek óta
mindig lelt magpogácsát,
s felfüggesztett szalonját.

1825. II. 18. – 186 éve történt

Komáromban megszületett Jókai Mór író, mesemondó, újságíró, szerkesztő. A pápai református kollégiumban és a kecskeméti jogakadémián tanult, joggyakorlatot Komáromban és Pesten folytatott. Már diákként összeharagkozott Petőfivel. 1848-ban a forradalmi ifjúság egyik vezére volt, részt vett a 12 pont megfogalmazásában. Beállt nemzetőrnek, és elkísérte toborzó körútjára Kossuth Lajost. 1848 augusztusában feleségül vette Laborfalvi Rózát, a kor ünnepezt színésznőjét. A szabadságharc idején követte a kormányt Pestre, Szegedre és Aradra. A világsi fegyverletétel után az önkényuralom bosszújától félve a bükk Tardónán lakott. Felesége szerzett számára menlevelet, így 1850-ben visszatérhetett Pestre.

Nagyszabású történelmi regényeinek köszönhetően nagyon hamar a legnépszerűbb író lett, a Kisfaludy Társaság 1860-ban tagjává választotta. A kiegyezést követően írásaiban sokat foglalkozott a kapitalizálódással. A polgárosodó rétegek liberális elveit hirdette. Ötvenéves írói jubileuma alkalmából jelent meg 1894-ben műveinek százkettes díszkiadása.

Laborfalvi Róza halála után 1899-ben újra megházasodott, egy húszéves színésznőt, Nagy Bellát vette feleségül. Emiatt sokan elfordultak tőle. Élete végéig dolgozott.

Főbb művei: elbeszéléskötetei: Vadon virágai (1848), Forradalmi és csataképek 1848 és 1849-ből (1850), Egy bujdosó naplója (1851); regényei: Erdély aranykora (1852); Török világ Magyarországon (1853); Egy magyar nábob (1853–1854); Janicsárok végnapjai (1854); Kárpáthy Zoltán (1854); Szegény gazdagok (1860); Az új földesúr (1863); Politikai divatok (1862–1864); Mire megvénülünk (1865); Szerelmem bolondjai (1868–1869); A köszívű ember fiai (1869); Fekete gyémántok (1870), Eppur si muove. És mégis mozog a föld (1872, 1873); Az aranyember (1872); A jövő század regénye (1872–1874); Enyém, tied, övé (1875); Az élet komédiásai (1876); Egy az Isten (1877); Névtelen vár (1877); Rab Ráby (1879); Szeretve mind a vérpadig (1882); A lőcsei fehér asszony (1885); A cigánybáró (1885); A tengerszemű hölgy (1890); Gazdag szegények (1890); Sárga rózsa (1893); Fráter György (1893).

Az anyanyelv nemzetközi napja **Ahol szeretik anyanyelvünket**

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Oktatási, Tudományos és Kulturális szervezete, az UNESCO figyelt fel elsőnek az anyanyelv fontos szerepére az emberiség életében. Így 1999-ben február 21-ét az anyanyelv nemzetközi napjává nyilvánította. A világon mintegy 7000 nyelvet beszélnek, erős az asszimiláció, sajnos a kisebbségek lassan elvesznek, hiszen némely nyelvet már csak 1000-en beszélnek...

A magyar nyelvet 10 milliónál is többen tekintik anyanyelvüknek.

„A tudományos felfogás szerint nincs semmiféle rangkülönbség a nyelvek között. Minden nyelv a természet, az emberi lélek csodálatos műve. Valamennyit egyformán becsüljük. Nem hirdetjük, hogy a miénk a legszebb és legkülönb. Dicséretnek ez talán sok volna, talán kevés.

Édesanyánkról sem mondjuk, hogy ő a legszebb asszony az asszonyok között. Nem mérjük sem a szépségversenyek győzteseihez, sem a filmszínészekhez. Ez illetlenség volna és ízléstelenség.

Csak azt mondjuk róla, hogy ő az egyetlen, hogy ő az édesanyánk, s ezért szeretjük.”

Kosztolányi Dezső szavai ezek, s mi is így vagyunk vele, szeretjük anyanyelvünket, vigyázunk a tisztaságára, ha csak lehet, beszéd és írás közben nem keverünk bele idegen szavakat.

A péterrévei Samu Mihály iskola tanári szobájában Samu Barbara magyartanár nő tanítványai fogadnak: az ötödikes **Albert Éva**, **Baka Anasztázia**, a hatodikos **Nagy Zoltán**, **Gallusz Gábor**, **Kiss Zsófia** és **Decsov Elvira**. Szívesen mesélnek arról, miért is szeretik anyanyelvüket. Láttam őket Óbecsén, a Nép-könyvtár irodalmi versenyének döntőjén, olvasni szoktam a diáklapjukat, a Kisokost...

Éva szeret olvasni, ezt észre lehet venni, mikor megszólal.

– A magyar nyelv a világ egyik legszebb nyelve – kezdi Éva –, dallamos. Örülök, hogy magyarul beszélhetek. Itt, Szerbiában különösen vigyázni kell nyelvünk tisztaságára. Jó, ha tudunk más nyelveket is, de ha magyarul beszélünk, ne keverjük bele idegen szavakat. Szeretek olvasni, a könyvtárból kölcsönözöm a könyveket. Megszerettem már kiskoromban a meséket, verseket. Jártam is népmesemondó és szavalóversenyre is, melyet a könyvtár szervezett. Legutóbb Petőfi Sándor Pató Pál úr című versét szavaltam, melyet már óvodás koromban megtanultam.

Anasztázia igen korán megtanult olvasni, így kis korában esténként nem a szülei olvasták neki a meséket.

– Nagyon szeretem az anyanyelvemet – mondja –, s már kiskoromban érdekelték a betűk, úgyhogy nagyon kicsi voltam, talán négyéves, már olvastam. Mivel mindig is szerettem a meséket, azt olvastam el, amelyik éppen tetszett. A mesék iránti szeretetem a mai napig megmaradt, úgyhogy én is részt vettem a könyvtár népmesemondó versenyén. Negyedik lettem, így nem mehettem Óbecsére, a döntőre. Nemcsak az anyanyelvemet szeretem, szívesen tanulom az angolt, németet meg a szerb nyelvet is. Hisz ahány nyelvet beszélsz, annyi embert érsz. Különböző fordító szeretnék lenni, hogy a más nyelven beszélőkkel is megismertessem a magyar irodalmat.

Gábor is szeret olvasni, s ha valamelyik könyv megtetszik neki, a szülei megvásárolják.

– Sok könyvem van – meséli Gábor –, főleg a kalandosakat kedvelem. Tetszett A Pál utcai fiúk. Ha valamilyen versenyen könyvjutalmat kapok, mindjárt elolvasom. Szeretek foglalmazni, én is részt vettem a könyvtár pályázatán, eljuttam Óbecsére, a döntőre. Ott is kaptam

könyvet. Meg ingyenes tagsági könyvecském is van, úgyhogy járok a könyvtárba is.

Zoli is szereti anyanyelvünket, versenyeken vesz részt, különösen a kortárs magyar irodalmat kedveli.

– Örülök, hogy magyarul beszélek – folytatja az eszmecsere Zoli –, mert szerintem is nagyon szép nyelv. De kedvelem én is az angolt, a szerbet és a németet is. Jó, hogy a könyvtár szervez versenyeket, mert így részt vehettem a Szülőföldem című fogalmazási versenyen, s eljutottam a községihez is. Meg a szavalóversenyen is harmadik lettem. Varró Dániel A bűdös pizsama c. versét szavaltam. Nekem nagyon tetszenek a költő versei. Nemcsak pályázatokra írok fogalmazásokat, hanem a Kisokosba is.

Zsófi és Elvira a Kisokos diáklap szerkesztői. Még csak hatodikosok, de máris a magyartanárnő jobbkezei.

– A magyartanárnő a felelős szerkesztő, mi csak segítünk kiválogatni a fogalmazásokat, verseket – magyarázza Zsófi. – Az idén lettünk szerkesztők. Ötleteket adunk, végül a tanárnő dönti el, mi menjen a Kisokosba. Informatikaórán legépeljük a szövegeket, a tanárnő átnézi, s így kerülnek a nyomdába. Diáklapunk évente kétszer jelenik meg. Ilyenkor télen, és év végén. Én nemcsak szerkeszték, fogalmazásokat is írok. Főleg az élményeinkről, de a versenyek eredményeiről is beszámolunk, meg a legsikerültebb dolgozatokból is válogatunk. Szeretek én is olvasni, versenyekre menni. Voltam már a szabadkai Nemes Nagy Ágnes szavalóversenyen is. Kedvenc költőm Varró Dániel.

– Sokan írnak a Kisokosba – kapcsolódik a beszélgetésbe Elvira –, s elég sok dolgunk van. Nekem különösen a humoros írások tetszenek. Hasonlóan, mint Zsófi, én is írok fogalmazásokat és verseket is, mert nagy élmény, ha megjelenik egy-egy írásom a lapban.

Koncz Erzsébet

Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan?

Öszönös igényünk van a szépre. Legyen szó művészi alkotásokról vagy a természet csodáiról, a bennünket körülvevő szépség mellett nem lehet vakon elmenni. Az embereket ugyanúgy szépségük alapján próbáljuk megítélni, legalábbis első benyomásunkat legtöbbször a másik fizikai kinézete határozza meg. Hamar felmérjük, ki mennyire szimpatikus nekünk, de azzal is tisztában kell lennünk, hogy ami igazán számít, az a lelki szépség, mely az első pillanatban a szem előtt még rejtve van. A témával kapcsolatban a szabadkai Széchenyi István iskola nyolcadikosainak véleményét kértük ki, akik válaszolnak: **Csordás Noémi, Rác Gyöngyi, Dudás Laura, Tancos Katarina, Horvát Krisztina, Simon Dániel és Zemkó Róbert.**

Deni úgy véli, az első pillanatban a külsősekre figyelünk fel, mert ez határozza meg az első benyomást, de ettől fontosabb az ember lelki világa.

– Nagyon fontosak a belső értékek, mert két ember is csak így tud jó kapcsolatot kialakítani és szeretni egymást, mindez pedig a viselkedésből is kiderül. Aki úgy mond belsőleg szép, biztosan nagyobb sikereket tud elérni az életben, annak ellenére, hogy az emberek számára fontos a külső. Aki pedig belül szép, az kívül is szép. A lélek szépsége festményekben, versekben is megmutatkozhat, mert a legszébb dolgok azok, melyeket szívből alkotnak meg. Hozzám leginkább a táncművészet áll közel, ebben mindig megtalálom a szépséget, de hát a szépség ízlés dolga.

Krisztina a belső értékeket többre becsüli, mint a fizikai szépséget, ami szerinte a legtöbb embernél nagyon hamar kis is derül.

– Egy ember viselkedéséből nagyon hamar látható, hogy milyen belül, de nem lehet figyelmen kívül hagyni a kinézetet sem. Én először az arcokat figyelem meg, mert az sokat elárul az emberről, viszont igyekszem mindig megismerni a másikat, hogy ítéletet alkothassak róla. A szép külsőhöz nagyon sok dolog hozzátartozik, és szerintem az öltözködésünk-

kel is mutatjuk, milyenek vagyunk. Nehéz saját magunkról megállapítani, mennyire vagyunk szépek, azt inkább a környezet jelzi nekünk. A szépség azért bizonyára hozzájárulhat ahhoz, hogy bizonyos dolgokban előnyt szerezzünk másokhoz képest.

– Aki nagyra tartja magát, valószínűleg azt képzei magáról, hogy nagyon szép, de aki szerényebb, nem törődik vele, hogy néz ki. Viszont nem könnyű megítélni saját magunkat, így én sem tudom, szép vagyok-e vagy sem – mondja Noémi. – Ha valaki kevésbé szép, de vannak barátai, akik támogatják, segítik, akkor az önbizalmát is növelhetik. Mondjuk két lány közül a fiú nem feltétlenül azt választja, aki külsőre szebb, mert lehet, hogy a szürke kisegér aranyosabb a számára. De ha valaki folyton alulmarad a szebbekkel szemben, az biztosan nyomasztó érzés lehet. Azt is el tudom képzelni, hogy néha a szépség hátrány is lehet. Azért a fiúk szerintem elsősorban a lányok külsejét nézik meg, de a belső is számít nekik.

Katarina szerint a szépség nemcsak egy szép arcból, jó alakból áll, hanem például az ápoltság is hozzátartozik, és persze tudni kell, kinek mi áll jól.

– Nemcsak a lányoknál, a fiúknál is fontos, hogy néznek ki és mennyire törődnek magukkal. Számomra egyaránt fontos, hogy valaki jól nézzen ki, és jó ember is legyen, mert önmagában a szépség nem minden, bár néha előnyt jelenthet, főleg a lányoknál. Aki szép, hajlamos lehet arra, hogy beképzelt legyen, talán a legtöbben ilyenek is, és egyszerűen lenézik a többieket. A kisugárzás úgyszintén nagyon fontos, ami persze sokszor az ember közérzetétől függ, de ha valakinek van kisugárzása, a kinézete már nem is annyira fontos.

Laura szerint nem feltétlenül furcsa, ha egy szép és egy csúnya ember egy párt alkot, azért vannak együtt, mert sok bennük a közös vonás.

– Meg kell ismerni a másikat, és ha van belső szépsége, a külső már nem is olyan fontos. Nekem a külső és a belső értékek egyformán fontosak, de annak is adnék esélyt, aki külsőre

nem nagyon tetszik, legfeljebb megmaradunk a barátságnál, bár az is igaz, hogy a csúnyább emberekkel inkább csak barátkozni szoktak. Szerintem a lányoknál fontosabb, hogy néznek ki, a fiúknál inkább a képességeiket nézik. A szépség egyfajta harmónia, és a szépséghez szerintem is hozzátartozik az ápoltság. Fontos, hogy tetőtől talpig adjunk magunkra, de ettől még nem lesz beképzelt az ember.

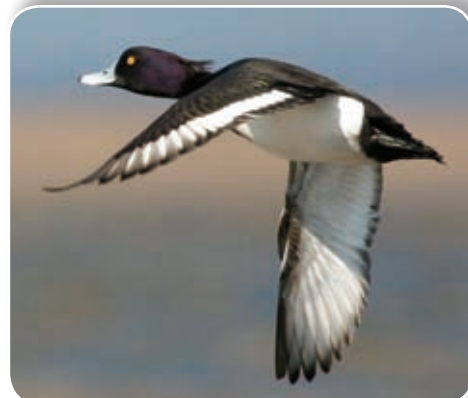
– A szépség inkább a lányoknál jelent valamit, és a beképzeltség is inkább lányos vonás – mondja Robi. – Ránk kevésbé jellemző, hogy túl sokat törődnénk a kinézetünkkel, persze fontos adnunk magunkra, és valamennyire az öltözködés által is meg tudjuk magunkat mutatni. Szerintem nagyon fontosak a belső értékek. A barátságnál nem fontos a kinézet, de ha szerelemről van szó, ott már mindkettő számít. El tudom képzelni, hogy olyan lánnyal legyek együtt, akivel jól érzem magam, viszont nem szép, de inkább olyat választok, aki minden tekintetben tetszik. Én magamról nem tudom megállapítani, mennyire nézek ki jól, visszajelzéseket nem nagyon kaptam még. A dicséret viszont mindenkinek jólesik, növeli az önbizalmat, de könnyen beképzeltté is válhatunk tőle.

Gyöngyi először a szemeket és a tekintetet nézi meg egy másik emberen, ebből szerinte sok dolog kiderülhet, de az öltözködésből is le lehet vonni következtetéseket. Azt mondja, a külső határozza meg az első benyomást, mégis a belső értékek azok, amik igazán számítanak.

– A divatos frizura, smink, műköröm, meg az ilyesmi is szebbé tudnak tenni, ezzel a hibáinkat próbáljuk elrejteni, és próbálunk hasonlítani az ideálokra, mert van egy elvárás a környezettől, hogy adjunk magunkra. A visszajelzésekből tudunk önmagunk szépségéről is képet kapni, de mindez nem ér semmit, ha önmagunkat nem tudjuk elfogadni. Elsősorban önmagunkat kell szépek látni, mert akkor a közérzetünk is jobb, és akkor valóban szebbek vagyunk.

Sztojánovity Livia

Tavaszcvaróban

dőszakunk évről évre ismétlődő, igen érdekes folyamatot tár elénk. Még a heti egy-szeri, hétvégi kirándulások során is figyelemmel kísérhetjük, amint a januárban még ugyancsak zord tél februárban, különösen a hó második felében fokozatosan szelidülni, enyhülni kezd, hogy azután, mint hosszú évezredek óta minden tavasszal, átadja helyét a rügyfakadásnak, az újra felcsendülő madárdalnak, a természet örök megújulásának. Januárban még hangosan pattogtak a fák ágai a dermesztő hideg miatt, vastag jégtakaró alatt pihentek az állóvizek, egymásra torló, össze-összekoccanó jégtáblák sodródni kezdtek a Dunán, s ugyancsak melegen kellett öltöznünk, ha egész napos kirándulásra indultunk. Február második felében azután – mint mondtuk –, enged a tél szorítása, megcsordulnak az ereszek, a települések közelében piszkossá színeződő fehér hóaplan alatt keskeny, sárga erecskék kanyarogva keresnek utat maguknak, duzzadó rügyek ülnek a bokrok és fák ágain, s egyre-másra érkeznek a vonuló madarak.

léghullámok serkentik az amúgy is kipattanni készülő rügyeket, de az is előfordul, hogy egy időre visszatér a tél. Jeges leheletét érezve újra elhallgat a madáréne, hófürgeteg söpör végig a fák között, hízni kezdenek a már-már elolvadó jégcsapok, s ha nem látnánk magunk előtt a naptárt, talán el sem hinnénk, hogy a tavasz első hónapjában járunk. Aki érdeklődéssel figyeli a változásokat, nyomon követheti, hogyan alkalmazkodnak az állatok a néha nagyon is hirtelen környezeti változásokhoz. Ne féljünk a szélről, a hidegtől, az esetleg visszatérő hópihéktől! A kirándulások nemcsak élményekkel gazdagítanak, hanem a testmozgás, a friss, csípős levegő az egészségünket is szolgálja.

Megfigyelésekre nagyszerű alkalom kínálkozik ilyenkor a Duna mentén. A téli vendégek, például a kerce- és a kontyos récék, valamint a nagy és a kis bukók másként viselkednek, ha jégtáblák úsznak a folyón, s mélyre süllyed a hőmérő higanyszála, mint amikor napsugarak táncolnak a vizek hátán s meleg, déli áramlatok

ves vérű lovagok ostromát, azután megunja a dolgot, s a legegyszerűbb megoldást választva a víz alá bukik. A felhevült gácsérok pedig hoppon maradnak, s csak nézik egymást.

Nagy kár, hogy nincs olyan távcső, amellyel a vizek mélyére pillantanánk, pedig ott is nagyon sok érdekes látnivaló akadna. A pontyok például még pihennek, vermelnek, ugyanakkor vizeink „tigrise”, a szépen mintázott csuka február végén, március elején már a szaporodáshoz készülődik. A vízínövényekben gazdag, sekély vízben ívik, ahol a nagy nőstények akár kétszáz ezer ikrát is rakhatnak. Az ivadék rövidesen kikel, s a sok parányi csuka megkezdheti veszéylekkel teli életét. Nincs sok esélyük a túlélésre, mert rengeteg az ellenségük, még saját nagyobb fajtársaik is pusztítják őket. Ezer ivadék közül jó, ha egynek sikerül a méteres hosszúságot és a tekintélyes, 15 kilogramm körüli tömeget elérnie.

Még korábban, decemberben-januárban ívik a tőkehalak egyetlen hazai képviselője, a menyhal, amely a hideg folyóvizet kedveli. Nappal pihen, éjszaka jár zsákmány után. A nőstények akár egymillió ikrát rakhatnak, s a kikelő ivadék túlélési esélyei semmivel sem jobbak a csukáénál.

Ha valaki a Duna-hidak közelében eleséget kolduló vagy a jégtáblákon gondtalanul tolaszkodó dankasirályokra pillant, naptár nélkül is meg tudja mondani, hogy befelé haladunk-e a télbe vagy a vége felé járunk. Ilyenkor e madaraknak a feje fehér, csak a fültájékukon van egy kis sötét folt. Február második felétől azonban egyre több olyan példányt láthatunk, amelynek a fején már megjelentek a nászruha csokoládés színű tollai. A dankasirályok feje a költési időszakban szép melegebarna, a tél végén és kora tavasszal viszont az átmeneti színek egész sorát figyelhetjük meg.

Sch. E.

Kormoránok

Dankasirályok

A telepen tavalyi fészkeiket igazgatják és közben rögögő hangon „beszélgetnek” a nász-időszakra őszbe csavarodó fejű kormoránok, nemegyszer a befagyott vizek fölött gágogva keringenek a frissen érkezett nyári ludak, s a bibicék és a seregélyek gyakran fenyőrigókkal vegyes csapatokban járják a hóaplantól éppen megszabadult, szikkadó legelőket. Az olvadó tócsák mellett hosszú farkát billegetve újra ott szaladgál a dél felől visszatért barázdabillegető, s a néphit szerint, de nagyon gyakran a valóságban is Zsuzsanna napján, február 19-én megszólalnak a mezei pacsirták. Az erdőben tavaszt váróban dobolnak a harkályok, néha talán a kelleténél is többször kiált recsegő hangján a szajkó, s a városi kertekben először csak halkán dúdolgatnak, majd napról napra hangosabban dalolnak, flótáznak a sárga csőrű fekete rigók.

A március eleje mindig szeszélyes. Lehet tavaszas, amikor dél felől érkező langyos

pezsdítik a vérüket. Ilyenkor a nászviselkedés, az udvarlás látványos jeleneit csodálhatjuk meg, s egy nagy teleobjektívval meg is örökíthetjük a nagyon jellegzetes mozzanatokat. Megkapó és könnyen megfigyelhető a kerce-récék viselkedése. A gácsérok hevesen udvarolnak, néha ketten, hárman „teszik a szépet” ugyanannak a tojóknak. Az egy ideig állja a he-

Csuka

Menyhal

ÁLLATKIRAKAT

Miért vegetáriánus a panda?

Dár rendszertanilag a ragadozók rendjébe tartozik, az óriáspanda elődei többmillió éve átszoktak a húsról a növényekre, ma már étrendjét szinte kizárólag a bambusz adja. Amerikai kutatók kiderítették, miért is alakult ez így.

A cuki, általában mindenki által imádott óriáspanda körülbelül néhány millió évvel ezelőtt még ragadozó életmódot folytatott – olvasható a New Scientist tudományos portálon. A Michigan Egyetem szakemberei

arra szerettek volna választ kapni, hogy pontosan mi okozta az átállást a növényi étrendre. A kutatók sokmillió éves fossziliák tanulmányozása után arra jutottak, hogy 2–7 millió évvel ezelőtt következhetett be az életmódváltás. Valószínűleg drasztikusan lecsökkent a szákmányállatok populációja, ami miatt fokozatosan áttértek a növények fogyasztására.

Génvizsgálattal azt is kiderítették, hogy a ma élő pandáknak inaktív a Tas1r1 nevű génje, ami az ízérezékelésért felelős. Ez kb. 4,2 millió éve következhetett be és azt eredményezte, hogy a pandák akkor sem szoktak vissza a húsevésre, mikor már lett volna elegendő préda számukra.

A pandák étrendjének mintegy 98%-át a bambusz adja, főleg a fiatal hajtásokat fogyasztják. Naponta átlagosan 10-15 kilogrammot is megesznek belőle, mivel az emésztésük nem a legtokéletebb. Mellette kis mennyiségben más növényeket is fogyasztanak, például nőszirmot, sáfrányt és jamszgyökeret.

Egérszerelem

Az osztrák Konrád Lorenz Eto-
ológiai Kutatóintézet tudósai megállapították, hogy a hím egerek ultrahangtartományban „dalolják el” szerelmüket, mivel ezt a legtöbb ragadozó nem tudja érzékelni.

Az egérvilágban is vannak énekessztárok, s olyan hímek, amelyek dala kevéssé hat a női nemre, azonban mindeddig nem sikerült kideríteni, hogy mi a siker titka. Előfordulhat, hogy egy-egy „szótag” kihangsúlyozása a csáberő záloga, ám lehet, hogy a legjobb egérdalnok állhatatosságával tűnik ki, amikor sokáig bírja szusszal a nótázást, vagy a két tényező együttesen fejt ki hatását – olvasható a Discovery Channel hírei között.

Kerstin Musolf kollégáival a háziegerek ultrahangos hangkibocsátását tanulmányozta olyan egyedeknél, amelyeket három helyszínen fogtak be az ausztriai Gansersdorffban. Mint kiderült, a hímek azonnal dalra fakadtak, amint megéreztek egy velük rokonságban nem álló ivarérett nőstény illatát. A nőstények szívét egyébként jobban megdobogtatta, ha a dalnok egy teljesen ismeretlen hím volt.

Az egérlányok flörtölni is szoktak, egy vonzó hím feltű-

nésekor állhatatosan tisztogatni kezdik magukat. „Sokkal állhatatosabban csinosítgatják magukat, ha egy minden szempontból elfogadható férjjelölt tűnik fel a láthatáron, mintha egy kevésbé kíváncsi hím vall dalban szerelmet nekik” – magyarázta Kerstin Musolf. A nőstények szintén képesek ultrahangot kibocsátani, de csak akkor, ha „hölgytársaságban” vannak. Ez a kommunikáció segít megkülönböztetni a rokonokat a vadidegenektől.

Mind a hímek, mind a nőstények az emberi fül számára is érzékelhető cincogó hangokat is kibocsátanak, ám az egéruvak csupán az udvarlás kezdetén nyilvánulnak így meg, s ebben még nincs semmi „dallam”. Az ultrahang egyébként sok ragadozó számára sem hallható, ráadásul rezgést sem vált ki, vagyis nem érzékelik az egerekre vadászó kigyók. A vidramenyét és a menyét ugyanakkor érzékeli az ultrahangos dalokat, vagyis kihallgathatják az egerek széptevését.

Az osztrák kutatók feltételezik, hogy más rágcslók, például a patkányok is az ultrahangtartományában dalolnak, ha udvarolni akarnak.

Raszta számár

Apoitou számár egy igazi egyéniség, egyike a legritkább és az emberek által legkevésbé ismert számarfajtáknak. Barátságos és tanulékony állat, külleme pedig a mi pulin, komondoron edzett szeműnknek is különleges látvány.

A poitou számár a legnagyobb termetű az összes számarféle között, emellett Franciaországban ez a legrégebben törzskönyvezett számarfajta. Rokonaival nem nagyon lehet összekeverni, meglehetősen egyedi megjelenése miatt.

Szőre hosszabb és finomabb a többi számarénál, filcesedésre hajlamos, ha nem nyírják, a puliéhoz hasonló zsinóros, szalagos szőrköntössé nő. Ezt a franciák „cadanette” néven emlegetik, manapság sok esetben higiéniai okok miatt le szokták nyírni, de nem mindig, ma is látni még hosszú szőrű példányokat. Szembetűnő továbbá a nagyobb csontozat és a hosszabb végtagok is.

A jellegzetes külsővel megáldott jószágot a Baudet du Poitou névvel illeték eredeti élőhelyén, a Franciaország nyugati részén található Poitou-Charentes régióban. Innen tehát a poitou név, a baudet pedig számarcsódórt jelent. Ez utal eredeti rendeltetésére, ugyanis elsősorban azért tenyésztették ki, hogy a poitevin lóval keresztezve az átlagnál erősebb, kitartóbb öszvéreket nyerjenek. Minden esetben „számaröszvérek” születése volt a cél, vagyis a hím szerezpét mindig a számarra bízták.

A hagyomány úgy tartja, hogy a poitoui öszvértenyésztés gondolata még a rómaiaktól származik, az is valószínű, hogy éppen ők hozták a poitou számarat a mai Franciaország területére. A legrégebbi konkrét utalás a fajtára 1717-ből származik, 1884-es feljegyzések szerint pedig már több mint 100 tenyésztő foglalkozott a tartásával.

A 70-es években nem sokon múlt a teljes kihalás, 1977-ben például világszerte 44 példányt tartottak nyilván. Később, a gondos tenyésztési programoknak köszönhetően fejlődésnek indult az állomány, ma már több száz egyed létezik.

HOROG

Sebes pisztráng

***Salmi trutta m. fario* (Linnaeus, 1758)**

Ismertetőjegyek. Teste orsószerű, oldalról kevésbé lapított. Feje nagy, orra tompa és rövid, nem éri el a szem átmérőjének kétszeresét. Szája nagy és csúcsba nyíló, fogai erős ragadozófogak. Felső állkapcsa eléri a szem hátsó szélének vonalát, vagy túlnyúlik azon. Hátúszójában 9–11, farkalatti úszójában 7–9 elágazó sugár van. Hát- és farokúszója között kicsiny zsírúszót visel, farokúszójának széle kevésbé beöblösödő. Pikkelyei aprók, számuk az oldalvonalon 115–130. Hátát, oldalát, esetleg úszóit világos udvarral körülvett fekete és rendszerint piros pettyek is díszítik. A fiatalok testoldalán az ezüstös alapszínnél kissé sötétebb, nagy foltok is láthatók. Alkalmas élőhelyen többkilós testtömeget is elérhet.

Hasonló fajok. Legjobban a szivárványos pisztráng hasonlít hozzá, de annak testén és úszóin csak fekete pettyek vannak, a pirosak teljesen hiányoznak, felső állkapcsa nem ér el a szem hátsó széléig, testoldalán pedig általában egy ibolyaszínű sáv látható. A pataki szajbling hátát sárga erezet díszíti. A galóca nyúlánkabb, orra hosszabb, oldalvonalán a pikkelyek száma 180–200, és róla is hiányoznak a piros pettyek. A pénzes pér szája kisebb – felső állkapcsa legfeljebb a szem eleje alá ér –, hátúszója hosszabb és magasabb.

Környezet. Eredetileg tengerben élő faj, amely csak szaporodás idején keresi fel az édesvizeket. A nálunk élő forma, a sebes pisztráng teljesen áttért az édesvízi életmódra, kitűnően idomulva a bővízi hegyi patakokban és folyókban uralkodó viszonyokhoz. A sebes sodrású, oxigéndús hideg vizeket kedveli, amelyek róla kapták a pisztrángzóna elnevezést, és különösen szívesen foglalja el a kisebb vízesések és zúgók alatti medencéket.

Táplálék. Zömmel bolharák, ászkarák, rovarlárvák és vízre hulló rovarok alkotják a táplálékát, de a nagyobb példányok halakat is zsákmányolnak.

Szaporodás. Általában 4 évesen válik ivaréretté, szaporodása októbertől decem berig tart. A nőstény a hegyi patakok felső folyásán a mederfenéken készített mélyedésbe rakja ikráját, amelyet a megtermékenyítés után sóderrel takar be. A 4–5 mm átmérőjű ikraszemek száma példányonként 200 és 1000 közt változik.

Elterjedés. Őshonos halunk, amely eredetileg csak Európa édesvizeiben élt, de a telepítésekkel már szinte minden kontinensre eljutott. A kis vízhozamú középhegységi patakok többnyire nem felelnek meg igényeinek, a bővízűekben azonban rendszeres. Tömeges előfordulása a hegyvidékekre jellemző. Ennek ellenére szűkebb hazánk területén is olykor előfordul. A halak vándorlási hajlama következtében olykor a Vajdaság területén is találkozunk lesodródó vagy más módon ide vetődött példányaival. Kezdetben igen furcsán hangzott, mára viszont tényként kezelhető, hogy Újvidéknél a Dunában többévenként ismétlődik, hogy télidőben a pörgető horgászok rendszeresen elcsípi néhány példányát. Valami hasonló a Tiszán is megtörtént már, amikor is a törökbecsei vízlépcsőnél került horogra a sebes pisztráng több kisebb példánya.

Jelentőség. Legízletesebb halaink egyike, szaporításával és nevelésével már igen régen foglalkoznak. A pisztrángos vizekben bővelkedő országokban a termelése és a horgászata is nagy hagyományokkal rendelkezik.

Harka Ákos–Sallai Zoltán:

***Magyarország halfaunája* című könyve nyomán**

A kapitális botfish

A tavalyi évet a nagy áradások fémjelezték. A július közepéig tartó magas vízállás igencsak megnehezítette a horgászok dolgát. Ám az áradások levonulása után általam még sohasem tapasztalt halbőség állt be, legalábbis a Tisza adatai szakaszán.

A csónakkikötő területén elképesztő mennyiségű kis csuka talált lakhelyre, és a kiváló keszegállománynak hála gyorsan növekedett. A csuka magas egyedszáma úgy érzékelhető, hogy képzeljünk el húsz horgászt, aki szinte naponta kijár horgászni, és fog 5–6 csukát, jobb napokon akár tízet is. A lelkiismeretes horgászok legfeljebb hármat tartanak meg, a többit visszaengedik, de ez még így is napi 30–40 kifogott csukát jelent.

Az „aratás” a nyár végéig tartott, ekkor mérséklődött. De nem azért, mert elfogyott volna a hal, hanem mert a horgászok 70–80%-a gyerek volt, és elkezdődött az iskola. A kitartóbbak még szeptember első hetében is lejártak a vízre, de októberre már csak az igazán fanatikusok maradtak a parton. Ezek közé tartozunk a barátom és én is.

Egy napsütötte októberi napon bogáncsokkal teli ruhában álltunk a kikötő egyik kevésbé horgászott részén, és terveztük az aznapi horgászást. Csak pergető felszerelést hoztunk magunkkal. Ennek oka az volt, hogy semmi kedvünk sem volt a dögnehez holmival átverekedni a bogáncserdőn. Meg aztán pergetve még egyikünk sem fogott halat.

Először egy élénkzöld gumihallal próbálkoztam, amelyet hamarosan egy spinner majd egy wobbler váltott fel a zsinórvégén. Jó óra elteltével már az egész csaliarzenáomat bevettem, de árva kapást sem sikerült kicsikarnom. Elkeseredésemben a dobozom alján pi-

henő jigghorogra piros és arany színű cérnákból kötött műlegyet csatoltam fel. Az első vontatás végén, a parttól alig 20 centire utánanyult egy aprócska krokodilpofájú, de elvétette. A második támadása már sikerrel járt, és oldalról telibe találta a legyet. A fásztásról ódák helyett csak annyit, hogy egy határozott botmozdulattal a mögöttem lévő bokorba röpítettem a szerencsétlen halacska. Fényképezés után visszaengedtem.

Ezzel részemről be volt fejezve a horgászat. Letelepédtem egy farönkre, és hátradőlve figyeltem a vizet. A csendet a barátom szava törte meg: Asszem, beakadtam. Balsejtelmé beigazolódott, természetes akadt fogott a horga. Mivel a finom kiszabadítási módszerek nem váltak be, ezért az egyetlen esély a horog kiszabadítására a nyers erő volt. Erős volt a bot, erős a zsinór is, és éreztem, hogy valami mozdul a víz alatt. Hosszadalmas huzavona után a víztükröt áttörte egy fa. Ágastul-levelestül feküdt a kikötő alján, mi pedig függőleges helyzetbe emeltük. Ekkor a zsinór jól hallható pattanással elszakadt, a fa pedig elindult vissza a mélységbe. Barátom új csaltit kötött fel én pedig folytattam rönkön ülő lustálkodásomat. Ismét a barátom riasztott fel, mert most valóban fogott valamit. A bot spicce szépen rángatózott, majd pár másodperc múlva egy apró, hegyes fogakkal teli kőüllőszáj jelent meg a víz felszínén. Odarohantam, hogy szák híján kézzel segítsen partra a halat, de a nagy sietségbe megcsúsztam a parti iszapban, és estem egy hatalmasat. Gyorsan felkeltem és tarkófogással segítettem partra e tuskés hátú ragadozót. Ez már nem volt méreten aluli, sőt egészen testes példánya volt fajtájának. Ennek ellenére ő is visszanyerte szabadságát.

Lassan esteledett és elindultunk haza, igazán szép horgásznapot könyvelhettünk el.

Volford Dávid, Ada

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Február 17.

Donát, Alex, Emőd, Elek, Egyed, Brúnó és Lukács napja.

Donát: Latin eredetű név. Jelentése: Istentől ajándékozott.

Lukács: Latin eredetű név, a Lucas névből származik. Jelentése: Luciana tartományból való.

1998. II. 17. – 13 éve történt

Meghalt Wass Albert (teljes nevén: Szentgyeidi és czegei gróf Wass Albert) erdélyi magyar író és költő. A Wass család eredete az Árpád-korig vezethető vissza, és egyike Erdély legrégibb nemesi családjainak. A család 1744-ben, Mária Teréziától kapott grófi címet. Nagypapa, Wass Béla országgyűlési képviselő majd Szolnok-Doboka vármegye főispánja volt. Apja Wass Endre (1886–1975), anyja Losonczy báró Bánffy Ilona (1883–1960). Ismert könyve a Kard és kasza, amelyben több generáción keresztül tekint át a magyar történelmet saját ősi nemzetségének történetén szürve, 1050-től egészen a jelenkorig. A funtineli boszorkány című művét az olvasók a legnépszerűbb 12 magyar regény közé választották.

1673. II. 17. – 338 éve történt

A színpadon meghalt Jean-Baptiste Molière író, színész, a klasszikus francia színjátszás megteremtője (Tartuffe, A fősvény).

Február 18.

Bernadett, Simon, Leó, Konrád és Simeon napja.

Bernadett: A Bernát férfinév francia megfelelőjének a női párja, germán-francia eredetű. Jelentése: erős.

Konrád: Germán eredetű név. Jelentése: merész és tanács(adó).

1825. II. 18. – 186 éve történt

Komáromban megszületett Jókai Mór író, az egyik legtermékenyebb magyar mesemondó, újságíró, szerkesztő (Névtelen vár, A lőcsei fehér asszony).

1938. II. 18. – 73 éve történt

Megszületett Szabó István Oscar-díjas filmrendező (Mephisto, A napfény íze). Mephisto című filmje 1981-ben elnyerte a legjobb külföldi filmnek járó Oscar-díjat. Ismert filmjei még: Álmodozások kora, Szerelmesfilm, Redl ezredes, Apa.

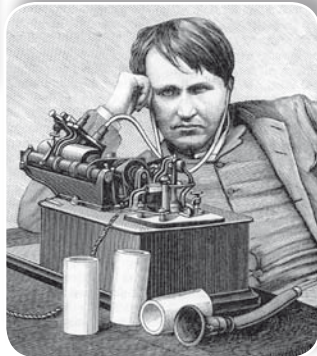
Február 19.

Zsuzsanna, Buda, Konrád és Eliza napja.

Zsuzsanna: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: lilium.

Buda: Régi magyar személynév. Keresztnévként a 19. században újították fel. Eredete vitás. Lehet a helység neve. Más magyarázat szerint a szláv Budimir személynévből származik. E név elemeinek a jelentése: lenni + béke.

1879. II. 19. – 132 éve történt

Edison megkapta a szabadalmi védelmet a fonográf (hangíró) nevű készülékre. A mai gramofon őse még abban az évben Európában is ismert lett, miután március 11-én Puskás Tivadar, Edison európai megbízottja bemutatta a Francia Tudományos Akadémián.

1473. II. 19. – 538 éve történt

Megszületett Nikolausz Kopernikusz lengyel csillagász, a heliocentrikus világkép megalkotója. Hírnevét annak köszönheti, hogy megalkotta az égitestek kopernikuszi rendszerét. Kimondta, hogy a Föld a saját tengelye körül forog, a mozdulatlan Nap körül pedig éves mozgást végez – ezt nevezzük heliocentrikus világképnek.

Február 20.

Aladár, Álmos, Leona, Paula, Elemér, Leó, Paulina, Amadil és Amáta napja.

Aladár: germán eredetű név, valószínűleg a germán Aldarik vagy az Aldemar név megmagyarosodott alakja. Elemének eredeti jelentése: öreg, tapasztalt + híres vagy hatalmas, testőrhadnagy, mindenben hatalmas, előjáró.

Elemér: Bizonytalan eredetű régi magyar személynév. Régebbi formája: Ilemmer. Mai alakjában Vörösmarty Mihály és Jókai Mór újította fel. Származtatják a szláv Velimir névből (elemeinek jelentése: nagy + béke), illetve a germán Elmar névből is (jelentése: nemes + híres), de elképzelhető, hogy finn eredetű. Jelentése: valaminek az eleje, vezetője.

1944. II. 20. – 67 éve történt

Először jelent meg a Batman és Robin képregényként.

1952. II. 20. – 59 éve történt

Egy család öt gyermeke született ezen a napon, mindegyikük különböző évben.

Az első 1952-ben, a második 1953-ban, a harmadik 1956-ban, a negyedik 1961-ben, az ötödik pedig 1966-ban.

Február 21.

Eleonóra, Leona, Bódog, Leonóra, György, Péter és Germán napja.

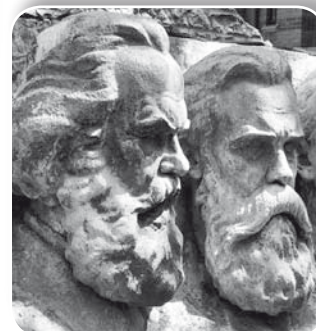
Eleonóra: Az arab Ellinor névből származik, melynek jelentése: Isten az én világosságom. Spanyol közvetítéssel került Franciaországon át Angliába, később onnan terjedt el egész Európában.

Germán: Német latin eredetű név, a latin Germanus névből származik. Jelentése: dárda, kelevész, édes testvér, törzsökös.

1999. II. 21. – 12 éve történt

Nemzetközi anyanyelvi nap: az ENSZ 1999-ben február 21-ét Banglades javaslatára nemzetközi anyanyelvi nappá nyilvánította, 2000-ben ünnepelték először. A világnapot annak emlékére tartják, hogy 1952-ben Bangladesben az urdu nyilvánították az egyetlen hivatalos nyelvvé, noha a bangladesiek anyanyelve a bengáli. Február 21-én Dakkában a diákok fellábadtak az anyanyelv elnyomása ellen. Ekkor a rendőrség összetűzött a tüntetőkkel és öt diákot megöltek.

1848. II. 21. – 163 éve történt

Marx és Engels kiadta a Kommunista kiáltványt (Kisérlet járja be Európát: a kommunizmus kísértete...), olyan folyamatokat indítva be ezzel, amelyek később teljesen átrendezték a vilgtérképet...

Február 22.

Gerzson, Pál, Tas, Péter és Margit napja.

Gerzson: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: idegen, jövevény, száműzött.

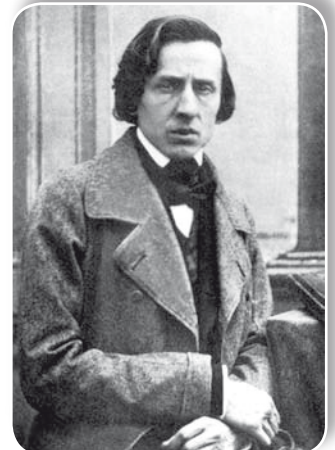
Pál: A latin Paulus névből származik. Jelentése: kicsi, kis termetű férfi.

1907. II. 22. – 104 éve történt

A cserkészlet világnapja, a cserkészmozgalom megalapításának emlékére. Lord Baden-Powell (becenevén: Bi-Pi) volt az alapító.

1810. II. 22. – 201 éve történt

Zelazowa-Wolában megszületett Frédéric Francois Chopin lengyel zeneszerző és zongoraművész. Zongorára komponált műveiben (zongoraversenyek, prelűdök) a lengyel népzene motívumai bukkannak elő. Csodagyermek volt, már 7 évesen megalkotta első kompozícióit, zongorajátékával az arisztokráciát szórakoztatta Varóban. 1831-ben Párizsba ment, ahol tanítványok vették körül. A romantikus zene képviselőjeként improvizációival tűnt ki a kortárs zeneszerzők – Robert Schumann, Liszt Ferenc, Bedrich Smetana – közül.

Február 23.

Alfréd, Ottó, Lázár, Péter és Alfréda napja.

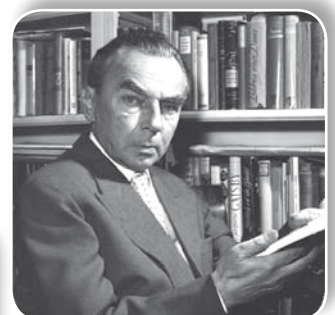
Alfréd: Germán eredetű név. Jelentése: tündér, tanács.

Lázár: A héber Eleázár név görög rövidüléséből, illetve ennek a latin Lazarus formájából származik. Jelentése: Isten segített.

1440. II. 23. – 571 éve történt

Kolozsváron megszületett Mátyás magyar király. Nevezik Corvin Mátyásnak, az igazságos Mátyás királynak, hivatalosan I. Mátyásnak, de a köznyelv egyszerűen mint Mátyás királyt emlegeti. Magyarországon 1458 és 1490 között uralkodott. 1469-től cseh (ellen)király, 1486-tól Ausztria hercege.

1899. II. 23. – 112 éve történt

Megszületett Erich Kästner német író, költő (Emil és a detektívek, A két Lotti). Az 1920-as években kibontakozó polgári humanizmus költője és írója, annak az új stílusiránynak a követője, amely felváltva az expresszionizmus világmegvalósító extravaganciáját, az új tárgyilagosság (=Neue Sachlichkeit) képviselője. Optimista moralistaként küzdött az emberiség megjavításáért. Elsősorban humoros gyermek- és ifjúsági regényeiről ismert.

Jódal Rózsa

Bíborka és a rejtélyes szkájpoló

Bíborka imádott emilezni, vagyis e-mailezni. Naponta olykor négy-öt rövidfilmet, youtube-videót, lánclevelet is cserélt a barátnőivel. Viccupacokat küldtek egymásnak, országjárásokon készületeket, természetfilmeket, állatosakat, virágosakat és sok minden mást, amihez csak hozzájutottak. Baráti körük közben egyre bővült.

Egy napon érdekes levelet kapott egy ismeretlentől.

„Kedves zero567@neobee.net! Egy barátom levelezőlistáján bukkantam az e-mail címedre. Úgy látom, szereted a természetet. A növényeket, az állatokat, az iszap szagú békalencsés tavakat, amelyeket én is komálok. Úgy érzem, rokon lelkek vagyunk. Ha te is úgy akarod, szívesen emileznék veled. Rövidfilmeket is cserélhetünk. Sokat lementettem ám belőlük! Annyi CD-m van már, mint a szemét! Válaszodat várja wawa@gmail.com.”

„Wawa is szereti a békalencsés tavakat!” mosolyodott el Bíborka, mert az övé volt a zero567@neobee.net email-cím. „Pedig nem is sejti, hogy én éppen egy ilyen békalencsés tóban élek.” S írt neki arról, mennyire kedveli a tavirózsákat, különösen pitymalatkor, amikor a harmatcseppek megülnek húsos, haragoszöld leveleiken és törtfehér, áttetsző virágaik rebbenő szirmain, amelyek messziről néha olyan fátyszerűek, titokzatosak és álomszépnek, mintha maguk lényegültek volna át Pöttöm Pannává, a kis tündérre, akibe a mesében a vakond szerelmes. Azt nem írta meg Bíborka, hogy maga is mennyire imád a tavirózsa legyezőszerű levelein nyújtózkodva napozni...

wawa@gmail.com kissé hányaveti hetykeséggel, de annál jóízűbb humorral ecsegtelte válaszlevelében, mennyire kedvel a sekélyes, kristálytisza vizekben, a partközeli medrekben futkosni, tapiskálni, rugdosni, „kacsáztatni” a gömbölyűre, simára kopott színes kavicsokat, közben fülelni, mint susog, zizeg titokzatosan a sok széljárta, hajladozó nádszál. „A legszebb zene ez a fülemnek! Igazi szalsza... Néha fogom magam, és óvatosan széthajtogatom az összeölelkezett nádszálakat. Külön-külön megsimogatok minden egyes utamba kerülő nádbugát – s belesek a tövükbe. Ugyan mit rejtegetnek? Milyen meglepetést tartogathatnak a számomra aznapra?”

„Milyen költőien fejezi ki magát!” lelkendezett Bíborka. Aki így ír, az a verseket is szeretheti. Nem állhatta meg, hogy el ne hengegjen olvasottságával.

„Ismered, Wawa, ezt a verset? »Éren-nádon sikló kúszik, / kicsi patak-ágyon vízcisibe úszik. // Hajló nád közt kotlás zizzen, / vízcisibe-népét tereli a vízben. // Értükrében látszik az ég is, / fejetetején a vízcisibe-nép is. // Siklók, békák, pókok látják / vízcisibepásztor vízcisibe-nyáját.«”

Még aznap megjött e-mailen a válasz: „Jaj, a siklók! Imádom őket! Az ezüstösen csillogó síkos, hajlékony hátukat, amely hol itt, hol ott villan föl a patakok vizében, miközben ők virgoncan szaladnak a fűcsomók között. Micsoda bújócska! Mindent megér! No és azok a gömbölyű, nagyhasú pókok, smaragdzöld brekusok, meg a csíkos, vakarcs kis nyavalyás vízcisibék... persze a nélkül a tökhumortalan, mérgeesen kotkodácsoló kotlásuk nélkül. Grr! Felmegy a vérnyomásom, ha csak rágondolok. Igen, magam is kedvelem Weöres Sándornak ezt a versét. Meg azt, hogy: »Nád alól és gőz alól / vízi várból nóta szól, / vízi várban zöld kövön / dalol Ung király.« Hanem hát tudod-e, pupák, folytatni? És kapiskálod-e, mi a címe, he? Fogadjunk egy szűnyogban, hogy nem. Szia! Wawa.”

„Jé, ez szereti a békákat!” kerekedett el Bíborka szeme, s azonnal válaszolt, pedig még

nem is reggelizett. „Mi az, hogy ismerem-e? Második lettem vele az iskolai szavalóversenyen! Címe: A béka-király. S így folytatódik: »Hallja kinn a sima rét / Ung királynak énekét, / és nótára hajladoz / lepke és fűszál.« Hanem mondd csak, te wawa@gmail.com: fiú vagy-e, vagy lány? Nem mintha fontos lenne. Vagy titok? S mi az igazi neved?”

Eltelt egy nap, el kettő is. Semmi válasz. „Mégsejtettem volna? Kár. Olyan jól megértettük egymást” búslakodott Bíborka, majd fejest ugrott a vízbe, és úszott egy kiadósat búfelejtőül. Először hátton, aztán mellúszásban, végül átváltott pillangóra.

Harmadnap aztán megjött a levél, még hozzá csatolmánnyal. A csatolmányban: egy csokor libavirág sötétlila ibolyával, halványrózsaszín imolával és kukacvirággal csokorba kötve! „Fiú vagyok, s a nevem: Gida. Azt nem is kérdezem, lány vagy-e, mert világos, mint a vakablak. Aki ennyi zöldséget összehord... Hanem a nevedre én is kíváncsi lennék. Remélem lesz benned annyi betyárbecsület, hogy fogat fogért alapon betartod a nevet névért szokásjogot!”

„Bíborka vagyok” üzenté a zero567@neobee.net. „De mondd csak, Gida: te egy göndörszörű barika vagy? A nevedből ítélve erre kapiskálok.”

„NEM vagyok birka! Pfuj, milyen retkesek és bűdösek! Ki nem állhatom őket a sáros csimbókjaikkal együtt. Hagyják, hogy az

az egy szál loncsos puli egzecírozza őket naphosszat azon a poros, félig kopár réten. Mondtam már neked, hogy én a vizek szerelmese vagyok. S íme az újabb rejtvény. Mi a címe és ki írta az alábbi, öt versszakos verset? „Ez a tó, ha enyim lenne, / mindennap fürödnék benne. // A forró nyár ünnepére / leúsznék a fenekére. / Círogatnám sok szép halát, / biztatnám a békák karát. / Címboráznék a csiborral, kínálgatnám mézzel, borral. // Fésülném a habok fodrát, / ugratnám a vízibolhát.”

„Jópofa vagy te, Gida! Még hogy öt versszakos vers! Valld csak be szépen: lusta voltál megnézni a következő oldalt is, amelyen még öt versszak van, úgy bizony! A címe pedig: Dal a tóról, és nem más írta, mint másik kedvenc író, Tamkó Sirató Károly. Hanem hogy milyen igaza van! Én is mindennap fürödnék, egyre csak fürödnék, lubickolnék! És leúsznék a víz fenekére, a meleg, lágyan simogató iszapba, belefúrnám magamat hasig, aztán megforognék a habokban, megugratnék néhány vízibolhát, de meg ám, úgy, hogy szertesipircelnék a szélrózsa minden irányában. Majd uszgyi föl, föl a víz bugyborékoló felszínére, teli tüdőből szippantani a csodás meleg, éltető levegőből, kergetőzni a sűrű nád és érdes levelű sásszigetek között, megülni egy hőségtől gőzölgő zsombékon, és biztatnám a békát karát. Még hogy biztatnám. Imádom az unokásukat! Magam is karénekes vagyok. Mezzoszoprán. Te tudsz-e, szeretsz-e énekelni?”

Wawa, azaz Gida ezúttal égből betűkkel írta a levelét, méghozzá jókora dőlt betűkkel, hogy mutatósabb legyen: „Tenor vagyok, de csak muszájból, mert kevés van belőlünk a kórusban. Legszívesebben a lepkékről éne-

OLVASGATÓ

kelünk: Lep-ke-lep-ke-lep... A himnuszunkat azonban minden reggel elénekeli: »Korán örült, vigadott, szegény béka Berci, / mert a gólya csőrével rögtön rabul ejti. / Viszi már, a békakomát, / kis gólyái várják otthon a jó vacsorát!« Ugye, klassz? Nekem ez jelenti az ébredést, az új napra való erőgyűjtést és felkészülést.”

„SZÉGYELLD MAGAD!” írta válaszelevelében Béborka, méghozzá csupa nagybetűvel. „Nem átalldod a mi gyászindulónkat harsogni? És én balga még azon ábrándoztam, hogy szólok a nagytatámnak, aki az énekkarunk karnagya, hogy hívjon meg benneteket egy nyári táborozásra és baráti énekversenyre hozzánk, a Nagy Pocsolyához!”

„Bocsi, ha megbántottalak. Igazán sorry. Hanem van egy ötletem: szkájpöljunk! Az én skype-nevem: ciconiidae13. Holnap ötkor várom a jelentkezésedet. Hy!”

Béborka másnap sietősen pötyögte be a megadott skype-nevet. Kíváncsian várta a fejleményeket. Meg is jelentek a jobb felső sarokban az adatok: Ciconia ciconia Gida, B/7-es kémény. Bekapcsolta a kameráját is, de semmi sem mutatkozott. Türelmetlenül kezdett csetelni. „Itt vagyok, Gida. Jelentkezz!”

– Szevasz – hangzott fel váratlanul egy furcsa, meglehetősen éles hang.

– Na végre! – De miért nem látlak? Kérlek, kapcsolj be a kamerádat is.

– Sajnos, nem szolgálhatok veled. Tudod, öreg a gépem, a bányától örököltém, és nem bírja el a kamerát, csak a hangszórót. De azért ez is megteszi, igaz? Úgy örülök, hogy végre... de milyen furcsa a hangod.

– Megírtam, hogy szoprán vagyok, nem? Hanem a neved... Mond, miért írtad oda kétszer is azt, hogy „ciconia”? Tévedésből?

– Nem. Ez ősi név, latin származék. Azt jelenti, hogy a fehér nemzetséghez tartozom. A nagybátyámat viszont úgy hívják, hogy Ciconia nigra, mert ő már feketének számít. Kérlek, írd ki a saját nevedet is!

– Parancsoljon uraságod: Anura Béborka. Megfelel az ízlésednek?

– Rossz sejtelveim vannak... Az az Anura... valamire emlékeztet... Kérlek, applikáld be a bal sarokba legalább a fényképedet.

– Rendicsek. Csak egy pillanat...

Egy kattintás, s a partnerlista fölött megjelent egy nagy szemű, nevető – zöld kecskebékálány képe!

– Béborka... te kecskebéka vagy?! – sutogta megrökönyödve Gida.

– Nem tetszem? A családban állítólag én vagyok a legszebb. A távolabbi rokonság

közt akad levelibéka és varangy is, de az enyéme már egy kissé kikupálódta és...

– Nem is az, hanem... hanem... De mondta is a tesóm: Nem kellene 13-as számot választanom skype-, azaz nick-name (ál)név-kiegészítőnek! S én mamlasz, nem hallgattam rá, mert hogy nem vagyok babonás. Az aztán tényleg nem. Nahát! Ezt álmomban sem hittem volna! Hát persze. Gondolhattam volna: imádod a vizet, az úszást, a tavirózsákat, a békalencsét, a nádat, a siklókat, a szúnyogokat...

– Meg a költészetet, a zenét, a természetet. Éppen úgy, akárcsak te! Tök egy az ízlésünk, hiszen magad is mondtad. Minket a sors is barátoknak teremtett. Biggyeszd oda gyorsan te is a képedet. Már alig várom, hogy szemtől szembe... Te jó ég! Te – gólya vagy?! Gida... wawa@gmail.com – te gólya vagy?! Nem igaz! Ez nem lehet igaz!

S nézte, bámulta egymást, illetve egymás internetre felrakott színes fényképét a két jó barát sokáig, eszméletlenül sokáig.

– Persze. Szeretted a lepkéket: Lep-ke-lep-ke-lep: kelep! Becsaptál! Rútul átvértél, Gida!

– Én? Soha! Most is csak azt mondom – mindennek ellenére – becscso: te, zero567@neobee.net – te vagy az én legeslegjobb barátom, az én igaz haverom! S mondom még egyet, kettő lesz belőle: Te, hallottam én arról a bizonyos Romeo és Júliáról is. A tesómék látták is őket a színházban. Hát azok, baráték, tiszta ellenségek voltak. A Capuletek meg a Montague-k. Mégis halálosan egymásba habarodtak. Még meg is mérgezték magukat egymásért, csupa szerelemből.

– A Capuletek.

– Meg a Mantague-k. Vagyis a Romeo meg a Júlia. Hát én amondó vagyok, Béborka: mi se vagyunk tán náluk rosszabbak. Maradjunk barátok. Jó? Mond, hogy jó.

– Jól hangzik... De azért aludjunk rá egyet, és... és majd meglátjuk, wawa@gmail.com = Ciconia ciconia Gida = Romeo. Szia!

És zero567@neobee.net = Anura Béborka = Júlia – kikapcsolta a számítógépét.

Aztán gyorsan ismét bekapcsolta.

– Itt vagy még?

– Itt. Noná. Sajnos. Nagyon sajnós! – halatszott Gida kissé reszelőre sikeredett, sérített hangja. – No, mi az ábra?

– Akkor tudod mit? Holnap... mondjuk... mondjuk úgy alkonyattájt – habár akkor zsinatol és valcerezik itt a tó fölött a legtöbb vonzó, teltkarcsú szúnyog – felhívatsz ismét. De biztosan! Oké? Itt várlak a gép előtt, bekapcsolt skype-pal. Hy!

RÜGYFAKADÁS

Szerellem kopogtat szívem ajtaján

Sokan mondják, hogy a szerelem a legjobb dolog a világon. Ezt az állítást egész addig nem hittem el, míg meg nem tudtam, milyen érzés valakit szerelemből szeretni.

Egy esős őszi napon történt. A parkban lassú léptekkel közeledett felém egy fiú. Nagy, sötétkék télikabát volt rajta, fején fekete sapka, a lábán bakancs, amivel a töcsákba lépegetett. Arra nagyon jól emlékszem, szomorúnak tűnt.

Én egy közeli padon ültem. Csak néztem az embereket, a madarakat, a mókust, amint makkot rágszált... Ahogy ott ültem kinyújtott lábbal, egyszer csak azt vettem észre, hogy valaki leült mellém. Ez a valaki az a bizonyos fiú volt, akinek megtudtam a nevét: Robert, így hívják: Rob. Először azt gondoltam, milyen hülye név, de aztán egész jól hangzott.

Hosszan beszélgettünk. Érdekes módon nem fogytunk ki a témából. Sok mindent megtudtam róla. Például, hogy egy évvel idősebb nálam, meg hogy ő is rockzenajongó. Csak ültünk és beszélgettünk. Hosszasan néztük egymást, így hát felfigyeltem a nagyon apró halványbarna szeplőire. Nagyon jól áll neki, hogy szeplős, passzol a sötétbarna szeméhez. Már sötétedett, mikor hazaindultunk. Elkísért hazáig, pedig nem is arra lakott. Jó érzés volt mellette sétálni. Nagyon szívesen megfogtam volna a kezét, „de hát még csak pár órája ismerem”, ez a gondolat tartott vissza.

Megbeszéltük, hogy másnap is találkozunk, ugyanakkor, ugyanott, vagyis kettőkor a parkban. Izgatottan vártam már a következő napot, hogy újra láthassam. Nagyon fura érzés volt, amit akkor a szívemben éreztem. Csak ő volt a fejemben. Nem tudtam a leckét megcsinálni, pedig általában mindent értek.

Még aznap felhívtam Katust, hogy mindent elmeséljek neki. Tudniillik ő a legjobb barátom. Ő erre az egészre csak ennyit mondott: „Szerellem kopogtat szíved ajtaján.” Tudtam, mit akar ezzel mondani, de csak csodálkoztam, hogy valóban ilyen a szerelem? Kati tapasztalt az ilyesmiben. Sok romantikus könyvet olvas, hisz a horoszkópban, és kicsit babonás is. Meg már két fiúja is volt. A mázlista!

Estére belázasodtam. Negyven fokot mutatott a lázmérő. Megijedtem, hogy másnap nem bírok elmenni a találkára.

Sajnos állapotom rosszabbodott. Anya nagyon félt. Én meg csak Robra gondoltam. Nagyon szerettem volna elmenni a parkba, hogy újra láthassam, mert már nagyon hiányzott.

Délután kijött a háziorvosunk, mert a lázam nem csökkent. Felírt kétfajta gyógyszert is. Egyszerűen nem tudtam arra gondolni, hogy beteg vagyok. Állandóan az járt a fejemben, hogy szegény Rob, most azt hiszi, hogy becsaptam.

Megkérdeztem anyától, hogy elmehetek-e a parkba kicsit sétálgatni. Anya nagyon dühös volt, természetesen nem engedett. De én alig bírtam ki. Nagyon hiányzott Rob. Este meglátogattam Kati. Azt mondta, volt kint a parkban, hogy megmondja a fiúnak, beteg vagyok, és nem tudok elmenni a „randevúra”. Kicsit mérges is voltam, hogy ezt a szót használta, de a mérge gyorsan elmúlt, és csak örülni tudtam annak, hogy Rob nem várt rám hiába. Kérdeztem a barátnőmtől, honnan tudta, hogy melyik fiú Robert. Azt válaszolta: „Szerelmesen nézte azt az utat, melyen a parktól hozzád lehet eljutni, és egy csokor virág volt a kezében.” Nagyon meglepődtem ezen a mondatán. Nemcsak meglepett, de boldog, s ugyanakkor szomorú voltam, hogy nem tudtam elmenni.

Nagyon elálmosodtam akkor. Már nem is emlékszem, hogy Kati val mi lett. A következő nap reggelén vidáman keltem, és anya is örült, mert a lázam hirtelen harminckilenc fokra csökkent. Még két napig nem mentem iskolába, de mindent bepótoltam.

Akkor, azon a héten, mindennap a parkban voltam, és vártam Robertet. Sajnos nem találkoztam vele. Azóta sohasem. Szomorú voltam. Nagyon. Sokáig csak rá gondoltam. Alig ettem, a jegyeim is leromlottak.

Azóta úgy tartom: egy tábla csokinál semmi sem lehet jobb. Még a szerelem sem. Mert a szerelemnek vége lesz, és akkor a szív fáj. A csoki meg nagyon finom, begyógyítja a sebeket, és ha elfogy, lehet pótolni egy másik tábla csokoládéval.

Diósi Vivien, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Téli tájkép

A téli hideg hópelyheket varázsol, melyek szállingózva hullanak a tájra.

A téli hideg fuvallata átjár mindent. Erre az évszakra bundát növeszt minden állat. Vastag hópaplan alatt gabonavetés lapul. A határban távol száncsen-gő hangja hallatszik, vadetetésből tér haza. Iránytűje a feketén pófékelő házak kéménye. A tó jegén korcsolyázók siklanak, az utcákon már csak a hóemberek sorakoznak a ködös szürkéségben.

A gyerekek jégvirágos ablak mögött mélyen alszanak.

Gulyás Xénia, 7. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Téli emlék

*Hamar elmúlt a téli szünidő,
Semmire sem volt elég időm.
Aludtam tíz óráig vagy még tovább,
Volt, amikor áttévéztem az éjszakát.*

*Befogtam a Szmokit a szulkiába,
Néha lett is ebből nagy galiba.
Sokszor csökönyösködött velem.
Sok fejtörést okozott nekem.*

*Amikor nagy pelyhekben hullott a hó,
Lekerült a padlásról a nagy szánkó.
Szamarammal bejártuk a határt,
Élveztük a havat, a „futást”.*

*Kicsi hógolyóból nagyot csináltunk,
Hármat egymás tetejére eszkábáltunk.
Vödör volt a sapkája, répa az orra,
Szénből lett a szeme és szája.*

*Gyönyörködtünk benne egész este,
Az ablakból mindenki a hőembert leste.
Amíg élt, büszkén őrizte a házat,
És amikor elolvadt, mindenki sajnálta.*

Sinkovics Szabaszián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Óbecse

*Ó, Becse, te, ki túlélted
a török véres hódítását,
házaid felgyújtását,
szép zöld mezőid letarolását...*

*Mélyen gyötör a honvágy, ha itt hagylak,
Óbecse,
öt torony városa,
közepén az angyal szobra.*

*E várost szeretem,
mert itt él a családom.
Ha elhagyom,
életem egy részét itt hagyom.*

Nagy Sándor, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Az én lakóhelyem

Lakóhelyem egy nem túl nagy szerbiai városban van, a neve Magyarkanizsa.

Legkedvesebb utcám a Fő és a Dalmát utca. Itt lakom egy Fő utcai tömbházban, nem messze az iskolától. Errefelé sok a járókelő és a forgalom sem valami csendes. A Dalmát utca ennek az ellentéte. Nem túl széles, sok a fa és a virág, és az utca közepe felé van egy zsákutca is. Magyarkanizsán még sok szép hely van. Ilyen a nagypark, mellette a Gyógyfürdő, nem messze attól pedig a műfüves pálya, ahol sok focista rúgja a bőrt. Nyáron a kanizsaiak a strandon üdülnek. A strandnak homokos medencéje is van. Akik éhesek vagy hűsítőre vágnak, azok a közeli bódékhoz mennek fagyaltért, lángosért. Ha valaki kiadós ebédre vágyik, fölmege a Békavárhoz, ahol sok jó falattal szolgálják ki. A töltésoldal al-kalmas sétára és futásra is.

A városban sok a pizzeria. Két áruház is van: a Roda meg a Valdi. A színház is jó nagy épület. Nemrég fejezték be az új részt, ahol kiállításokat, angolórát tartanak. Városunk 3 templommal büszkélkedhet. Az iskola melletti Nagytemplommal, a Dalmát utca végén lévő Kistemplommal, és a mi lakótömbünkkel szemben lévő pravoszláv templommal. Nagyon szép épület a József Attila Könyvtár, és ahova sok gyerek nem szeret járni, az a Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola. Itt nagy udvar és egy jól felszerelt tornaterem is várja a tanulókat.

Nagyjából ennyi. Szerettem ezt a várost, még ha nem is a legszebb Szerbiában.

Pósa Viktória, 5. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Magyarkanizsa

RÜGYFAKADÁS

Itt születtem én...

*Itt születtem én,
Ezen a tájon,
Itt születtem én,
A csantavéri határon.
Ezt a tájat szeretem,
Itt van nekem mindenem.
Itt van otthonom s barátom,
Rokonom és tanárom.*

Nagy Torma Enikő, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csanatavér

A mi iskolánk

Csanatavéren járok iskolába. Az iskolám neve Hunyadi János Általános Iskola. Ötödik osztályos vagyok. A szüleim is ebbe az iskolába jártak. Nemrég ünnepeltük fennállásának 225. évfordulóját. Ahogy nézem a régi, elszárgult képeket, látom, hogy az iskolám nagyon megváltozott, szebb lett. Tágas és világos tantermekben tanulunk. Az iskolát a nyár folyamán újították fel: játszótérrel, új padokat és székeket kaptunk. Nagyon szeretek ide járni, mert a tanáraink és az iskola közössége mindent megtesz annak érdekében, hogy itt jól érezzük magunkat. Ezért számunkra nem is maradt más, mint a jó tanulás, mert egy ilyen iskolában, mint az én iskolám, csak a jó diáknak van helye. Büszke vagyok rá, hogy a csantavéri Hunyadi János Általános Iskola tanulója lehetek, hogy ebben az iskolában tanulhatok a többi társammal együtt. Azt üzenem minden tanulóknak, vigyázzon iskolánk tisztaságára és rendjére.

Szokola Leontína, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csanatavér

Bemutatom az otthonom

Otthonom egy falusi kétszobás családi ház.

Sokszor menedéket nyújtott, ha beteg voltam, vagy ha féltem valamitől. A két szoba közül az egyiket a testvéremmel osztjuk. A mi szobánk mellett a szüleim szobája van. Így könnyen át tudtak jönni hozzánk, ha szükség volt rájuk. Szobájukból keskeny folyosó vezet a konyháig, ahol a finomabbnál finomabb ételeket főzi édesanyám. Sokszor problémát okozott az, hogy a testvéremmel egy szobában vagyunk, mert tanuláskor zavaró lehet a másik személy társasága. Most a testvérem sajnos csak hétvégén jön haza, mert Szabadkán folytatja tanulmányait.

Otthonom hatalmas udvarral rendelkezik, így háziállatokat is tartunk a házörzők mellett. Nyáron sok időt töltök az udvar gyümölcsöshöz hasonló részében, mert itt mindig hűvös van. Amikor még kisebb voltam, rengeteget játszottunk a testvéremmel az udvaron és a házunk előtti téren. Ilyenkor utcabeli barátainkat is hívtam, hogy együtt élvezzük a szinte végtelen szabadságot. Sajnos most már nem élvezhetem oly gyakran barátaim társaságát, mert szeptemberben megkezdődött az iskola. Legtöbb időt az íróasztalom mellett töltök, tanulással.

Ez az én otthonom, amelyet másíkért soha nem cserélnék.

Bálint Andrea, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Az én játszótér

Az én játszótér az házunk hátsó udvarában található.

A hátsó udvarban sok gyümölcsfa van, és az egyik fa mellett helyezkedik el egy kis fából készített kunyhó. Ezt a kis kunyhót az én ízlésem szerint rendeztem be. Amikor jönnek a barátaim, bemelegítünk a kunyhóba és játszunk. Egyszer elhatároztuk, hogy az egyik lehajló meggyfaágra készítünk egy hintát.

– Megcsináltuk! – kiáltották.

Nagyon jó volt. Másnap csodálatos dolog történt. Esett a hó. Nagyon örültünk ennek a hóesésnek, mert lehetett hógolyózni. Építettünk két falat, és a két fal mögé sok hógolyót raktunk. Két gyerek volt az egyik falnál, kettő pedig a másikonál. Elkezdtek a háborút. Majdnem elvesztettük a csatát, de cselhez folyamodtam. Egy kis botra rátettem a sapkáim, és leszúrtam a földbe, ezután pedig bemenekültünk a kunyhóba. Vittünk pár hógolyót is. Az ellenség azt hitte, hogy a fal mögött vagyok, ezért odaszaladt.

Meglepődtek, hogy nem vagyunk ott. Ekkor kiugrottunk a kunyhóból, és jól megbombáztuk őket. Győztünk! Nagyon örültünk. A győzelmünket a kis kunyhónak köszönhetjük.

Nagyon szép a játszótér, sok élmény, szórakozás helyszíne.

Gere Krisztián, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Gazdám, Iván

Felhívom a kedves olvasó figyelmét, hogy ez a történet kitaláció, de néme-lyik szereplő valójában is létezik! Köszönöm!

Gazdám, Iván kissé le van maradva tőlem értelmi szinten (pl. atomfizikából), ennek ellenére én még nagyon szeretem őt.

Először magamról írnék, és csak később beszélnék a gazdimról. Egyszer régen születtem, de még emlékszem rá (hogy miért vagyok ennyire okos, azt majd később elmondok), hogy nem láttam semmit. Egy kis idő múlva világosságot kezdtem észlelni. Ezután lassan kibővült a „látószögem”. A NASA nevű helyen töltöttem életem egy részét. Én egy kiscica vagyok. Tarka a szőrzetem, és kis fülem van. Ezenkívül még rendelkezem két szép szemmel. Na de térjünk a tárgyra! Az előbb említett helyen megpróbálták felvinni a Holdra, de sajnálatos baleset történt, és minket napviharsugárzás ért. Ezért vagyok ennyire okos. A barátaim is „megváltoztak”. Belőlük lett a „FANTASZTIKUS” 4-es. Mivel nem tudták, milyen okos lettem, ezért elajándékoztak egy néninek, aki Iván nagymamája. Így kerültem Ivánhoz. A gazdim akkor még kicsi volt. Első közös élményünk az, amikor négyévesen a farkamnál fogva húzott végig a járdán. Én nem bántottam, mert tudtam, hogy ő még pici, és ezért csak nyávogtam, és egy kicsit kapálództam. A szülei és a nagyszülei is elcsodálóztak ezen:

- Ne csinálj, Iván! – kiabálta az anyja.
- Engedd el a farkát! – szólt a nagyi.
- Ne csinálj, mert rossz vége lesz! – mondta a nagyapja.

Most, nyolc év múlva a gazdám így néz ki: viszonylag magas, legalábbis hozzám képest biztosan. A lába eléggé nagy, ezt akkor tapasztalom, mikor rálép a farkamra. A haja barna, a szeme zöld.

Ebben a fogalmazásban ennyit írnék magamról és a gazdimról, akit nagyon szeretek, és aki olyan jószívú hozzám.

Sévity Iván, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az adai hetedikesek strófái József Attila Tél című verse nyomán

*Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,
hogy meg ne fagyjanak az emberek!
Karácsonynak forró lángja,
melegítse a lelkeket.*

Világos Emese

*Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,
s finom ebédet készíteni.
Az embereknek szétosztani,
a szívükbe örömet hozni!*

Hegedűs Ákos

*Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,
csöveseknek ruhát adni,
a vöröskeresztet meglátogatni,
a felesleget szétosztani!*

Maksó Simon

*Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,
finom sütit kéne sütni;
barátokkal elfogyasztani,
s jókat kacagni!*

Ürményi Anna

A kulcs

Egy este, mikor senki sem volt otthon, kimentem a kertbe.

Gondoltam, jót tesz egy kis friss levegő, legalább jobbat alszom. Csillagok volt az ég, és a Hold erősen világított. A kis fenyő mellett megcsillant valami fényes, hosszúk tárgy. Közelebről megnéztem, és felvettem. Egy kulcs volt az. Alaposabban megvizsgáltam, egy K betű volt belevésvé. Rögtön a kulcs szó jutott az eszembe erről a betűről. Másodszor pedig a kincs, és ebben biztos voltam. Tehát ez a kulcs valamilyen kincshez fog vezetni. Azon töprengtem, hogy hol fogom megtalálni a kincset, talán a pincében? Minden kincslyukba belepróbáltam, de egyiket sem nyitotta. Lefeküdtem, és eldöntöttem, hogy reggel megkeresem, melyik ajtót nyitja. Másnap a szüleim hazaértek, és keresték a kamra kulcsát, de nem találták. Mikor felébredtem, megpróbáltam kinyitni a kamra ajtaját, és sikerrel jártam. Valódi kincs volt bent. Megtaláltam a krémes- és nagyon megörültem.

Így derült ki, hogy a kulcs a kincseskamra ajtaját nyitotta, melyben a kincs a krémes volt.

Kiskároly Albert, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

RÜGYFAKADÁS

Álhírek a csantavéri iskolából

A következő évben érdekes jelenség tanúi lehetünk. Orvosi utasításra a Mikulásnak el kellett költöznie az Északi-sarkról, így jövőre a húsvéti nyuszi veszi át a helyét.

Turuc Anita, 8. osztály

Tegnap Csantavér központjában nagy dugó keletkezett, mivel egy zebra feküdt az úton. Az emberek megpróbálták arrább tenni, de sajnos a zebra belekötött a betonba. Ezért az autósok kénytelenek voltak kerülő úton közlekedni.

Gulyás Melánia, 8. osztály

Ma kaptuk a hírt: jogosítványt kapott Magyarországon egy négyéves kisfiú. A büszke apuka elmondása szerint a fia már születése pillanatában zúgó hangon sírt. Ez ösztönözte arra, hogy a kis Pistit már egyéves korában volánhoz ültesse. A fiú nagy tehetséget mutatott az első autós élménye alatt, és hároméves korára önállóan hajtott. A támogatók szerint hatéves korára híres autóversenyző lesz belőle.

Nagy Dávid, 8. osztály

Téli örömek

Fáradtan és kissé rosszkedvűen ballagok hazafelé az iskolából, nehéz táskával a hátamon. Elmúlt ez a szünidő is, újra nyomjuk az iskolapadokat, hegyezzük a ceruzáinkat és a fülünket. Azért vagyok csalódott, mert a szünet legnagyobb részét betegen, lázasan töltöttem az ágyban.

Az idén olyan sokáig megmaradt a hó, én pedig nem tudtam egy kicsit sem élvezni. Egy reggel álmosan ébredtem, kimásztam az ágyamból és kinéztem az ablakon. Kint minden mesebeli fehér és nyugodt volt. A háztetőket belepte a hó, az utcák üresek voltak. A nap betakarta magát a felhőkkel, és csak néha-néha kukucskált ki, mintha kíváncsi lett volna, hogy mi történik odalent. Vágyó szívvel, kimerült testtel nézelődtem, és csak a tavalyi szünidő emlékei varázsoltak mosolyt arcomra. Eszembe jutott, amikor apuval egy vasárnap reggel kiléptünk az ajtón, és hideg, csípős levegő érintette arcunkat. A kéményekből fekete füst pőfékelt, az emberek bent melegedtek, mi pedig orrunkig húztuk a sapkáinkat, és irány a töltés! Amint szaporán lépkedtem szánkómat magam után húzva, csizmám alatt ropogott, csikorgott a fehér hó, és mint egy puha, tollas takaró befedte az utakat. Alighogy odaértünk, már rá is ugrottam a szánkómra, és száguldottam lefelé a dombon. Hideg, hátborzongató szél táncolt körülöttem, és nedves hópíhéket csapkodott arcomba. Egyszerre csak felfordult a szánkó, én pedig jót repültem. Messziről hallottam apu nevetését, és én is jót kacagtam. Közben lopva hólabdákat formáltam a kezemmel, és mikor elértem apuhoz, jól megdobáltam velük. Apu feljajdult, mert a nyakába csúszott a hó, és nevetve szaladt utánam. Jól megmosdatott és behempergetett a puha, csillámló szőnyegbe. Arcom izzott a hidegtől és az élvezettől. Orrom bevörösödött, mint egy paradicsom, ajkamat hópelyhek csókolták. Elég jól kifáradtunk a bulizásban, de azért annyi erőnk volt még, hogy odahaza egy kis hadirokek hőséget is csináltunk. A kesztyűm átnedvesedett a nagy munkában, fájdalmat éreztem az ujjaimban, de nekem mindegy volt. Kész lett a hőember. Büszkén néztem azt a kis, nyomorult valamicsodát, görbe mosolyával, fonnyadt sárgarépa orrával. Nekem ő volt a legszebb hőember a világon. Melegség öntötte el szívemet, átöleltem aput, és csak annyit mondtam, hogy „köszí, apu”.

Felébredtem emlékeimből. Ablakomon túl feléledt a világ, én pedig mosollyal az arcomon bújtam vissza meleg ágyamba.

Márki Eleonóra, 5. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Valentin-nap

*A Valentin-napot szeretem,
ez a kedvenc ünnepem!
Írunk sok-sok levelet,
megkapják a gyerekek.*

*Barátunknak titokban
kerül pár sor a dobozba.
Örömmel olvassák kicsik és nagyok,
baldog Valentin-napot!*

Bács Ágnes, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kedves Pajtások!

Élvezzük a téli örömeket, amíg hó van körülöttünk! – ezt sugallják a mai Rügyfakadásban a leíró fogalmazások, versek. De ha már a leírás van soron, környezetünkben máshol is érdemes körülnézni, mint tették azok, akik az otthonukat, játszóterüket, iskolájukat, lakóhelyüket öröktették meg írásaikban, és munkájuk eredményét a Rügyfakadásnak is elküldték.

A „varázskulcs” megtalálója, Iván mesélő állatkája, az álhírek kiötölője és a rímfaragók bizonyítójak ma, hogy a játékra könnyen ráhangolódtok. De a szerelemre is könnyen kinyílik „szívetek ajtaja”, ami a múlt heti számban közölt írásokból, ma pedig **Bács Ágnes és Balázs Patrik** verséből tűnik ki. S hogy mivel vigasztalódhattok két „ajtónyitás” között, arra nézve **Diósi Vivien** ad tanácsot.

Ennyit a mai kínálatról, amit pedig legutóbb találtam a Rügyfakadás postaláddájában, azt egy hosszú névsorral bizonyíthatom.

Ada: Apró Andrea, Bács Ágnes, Bajusz Árpád, Balázs Patrik, Balog Réka, Bencze Vujity Lehel, Boja Krisztofer, Csuvik Sarolta, Dér Lilla, Gordán Carmen, Juhász Orsolya, Koós Imre, Kovács Dániel, Könyves Regina (2 írás), Lehocki Dániel, Lehoczki Anna, Lévai Erik, Móricz Tímea, Narancsik Helén, Narancsik Helga, Orcsik Henrietta, Smit Alex, Szécsényi Réka, Szeszták József, Tóth István, Tóth Teodóra, Vastag Krisztina, Vastag Nikolett, Vastag Tímea, Virág Anna és Zetkő Gergő;

Csantavér: Cvitkó Beatrix, Dér Lonetta, Gregus Áron, Hovanyec Anita, Kovács Nikolett, Kovács Noel, Kőműves Kristóf, Nagy Torma Enikő, Oláh Andrea, Oláh Viktória, Pásztor Réka, Patrik Arnold és Szalka Asztrid;

Óbecse, Sever Đurkić iskola: Kovács Franciska (4 írás), Márki Eleonóra és Varga Szabolcs.

Amint látjátok, ma az adaiak vezetnek, ott ugyanis sok a szerelmes ötödikes és hatodikos diák. Föltételezem, nemcsak Adán, és nemcsak az ötödikesek és hatodikosok szerelmesek.

Üdvözléttel

Tomán Mária

Valentin-napi vers

*Verset írok neked,
Mert tetszik a szemed.
Szeretem a mosolyod,
Mindig csak rád gondolok.*

*Örülök, ha látlak,
Ezért mindig várlak.
Te is tudod, ki vagyok.
Baldog Valentin-napot!*

Balázs Patrik, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Golić Attila szabadkai tanuló rajza

**Az olasz származású
amerikai megasztár
legújabb mozifilmje,
a The Expendables**

**– A feláldozhatók nagyot
durrant – Sly barátunk
visszalopta a vászonra a
rég, már-már elfelejtett
akciófilmek hangulatát
– A film rendezője és
szövegírója a bemutató
előtt a következőket
nyilatkozta: „Tisztelem
a történet szereplőit,
az akcióhősöket, mert
mindegyikük a saját
erejéből reppent fel a
csúcsra. Tisztában voltam
vele, hogy nem lesz könnyű
dolgom, de kellemesen
csalódtam. Nos, amikor
munka volt, senki sem
nyafogott, mindenki
odatette magát...”**

**– Sly, meséld el nekünk a filméd szto-
riját.**

– A történetet nagyon könnyen össze lehet foglalni. Én egy olyan különleges alakulatnak vagyok a vezetője, amely általában nem hivatalos kormány megbízásokat kap. De így is mindig a rosszfiúk között szabad csak szétcsapnunk. Éppen kilátásba van nekünk egy 5 milliós megbízás, amit azonban egy röpké terepszemle után túl rázósnak ítélnék meg az embereim, és ezért nem vállaljuk. Csakhogy nekem megakad a szemem egy szabadságharcos leányszón, akit ezen a rosszfiúk alaposan megkínóznak. Így hát elhatározom, hogy megmentem őt. A többiek aztán csatlakoznak hozzám, a leány szabad lesz, mi meg a jól végzett munka után azt mondjuk: „Megérte, a jó mindig legyőzi a rosszat...”

– Még mindig csillogsz-villogsz, Sly. Pedig...

– Azt akarod mondani, hogy „pedig már 64 éves vagy”, és még mindig izegsz-mozgatsz, mint egy sajtókukac? Hát... A kezdet nehezebb volt, mint a folytatás. Éheztem sokat, nagyon lent voltam, a szennycsatornában, minden munkát elvállaltam. De végül felragyogott a szerencsecsillagom. A 27. születésnapomon megnéztem Muhammed Ali és Chuck Wepner ökölvívó-mérkőzését, és annyira belázasodtam, hogy megírtam – néhány óra alatt – a Rocky szövegkönyvét.

MENŐ FEJEK

Képzelt interjú

Sylvester Stallone

A film nagy siker volt. Következett a Rambo-sorozat... ám szerepeltem néhány vacakban is... Tudod, valamikor nagyon régen, még srácként nem értettem, hogy egy bölcs rendező vajon miért nem tölti meg egy vadnyugati saloon füstös termét a legkeményebb fiúkkal? John Wayne-el, Gregory Peckkel, Kirk Douglasszal, Burt Lancasterrel és a többiekkel? Én most összecsodítottam a nagyfiúkat, az öregedő rókákat, mert hát a jelek szerint egyik sztár sem akar beletörődni az idő múlásába. Filmem meséjét egy óvodás is megértené. De nem is a mesén van a hangsúly. Egy „régimódi” akciófilmet

akartam készíteni az egykor nagyon híres és nagyon népszerű sztárokkal, az „izompacsirtákkal”. Így került a filmbe Arnold Schwarzenegger, Jason Statham, Jet Li, Dolph Lundgren, Mickey Rourke, Bruce Willis, Eric Robert és mások.

– Biztatok a sikerben?

– Nézd, csináltam már olyan filmeket is, ahol aztán tényleg elszaladt velünk a ló, de ez most nagyon is igazi akciófilm, amilyent az utóbbi években senki sem készített, és amilyenben én sem játszottam már jó ideje. Olyan emberekről csináltam filmet, akik kicsit le vannak maradva a világtól, hasonlóan, mint mondjuk a Vad banda tagjai, de azért megvan a maguk becsületkódexe, és aszerint élnek.

– Több szál nyitva maradt:

– Te is észrevetted? Sokan szeretnék tudni, hogy a sikeres misszió után – miután legyőztük a diktátor hadait –, vajon mi lesz velünk, mi történik velünk a következő napon, mert ez meg ez még nem derült ki. Szóval én már nagyban egyeztetek a fiúkkal. Lesz tehát második, s ha minden jól megy – harmadik és negyedik epizód is. Mert a kommandósokra, akik jó ügyért harcolnak, nagy szükség van a föld több pontján. Rockyból és Rambóból valószínűleg több már nem lesz, nyugdíjaztatam őket, ám ez az új csapat újra és újra összeállhat...

B. Z.

Két szelet csokoládé

– Móricka! Ebben a dobozban reggel még két szelet csokoládé volt, most pedig csak egy van! Meg tudod ezt magyarázni?

– Igen, apa! Reggel még nagyon sötét volt, és így nem vettem észre a másikat!

Távolságok

– Mi van messzebb tőlünk? – kérdi a tanár Mórickától. – Kína vagy a Hold?

– Szerintem Kína!

– Miből gondolod Móricka?

– A Holdat innen is látni! Kínát nem!

Öregasszony a fán

Móricka megy haza az iskolából, és látja, hogy egy öregasszony ül a fán.

– Mi van mama, Red Bull? – kérdi Móricka.

– Nem fiam, Pitbull!

Hát ez állat

Móricka kérdezi az apját:

– Apa, mi az? Kicsi, zöld és ugrál a fán?

– Hát béka – mondja az apja.

Erre megszólal Móricka:

– Hát nem, az egy éretlen mókus.

A beképzelt egér

Moziba megy az egérke, de balszerencséjére az előtte lévő székre pont az elefánt ül, s akárhogy fészkelődik is, semmit sem lát a filmből. Megmérgeződik az egérke, két sorral előbbre fut, s leül pont az elefánt elé. Kényelmesen elhelyezkedik, majd hátrafordulva kárörvendően azt mondja az elefántnak:

– Most már ágaskodjon maga!

Mozgás

Biológiaórán kérdezi a tanár az osztálytól:

– Ha most átugornék ezen a padon, milyen izmokat mozgatnék meg?

Móricka jelentkezik:

– A nevetőizmainkat.

Móricka vizet visz a baromfinak

Móricka forró vizet akar adni a baromfinak itatásnál.

– Miért forró vizet viszek nekik? – kérdi tőle az édesanyja riadtan.

– Hogy főtt tojást tojjanak!

Móricka ablakot fest

Mórickát festeni küldi az apukája:

– Fiam, itt van az ecset és a festék, fessd újra az ablakokat!

Húsz perc múlva jön is vissza Móricka:

– Apu, a kereteket is lefessek?

100 dinár

– Anyu, adj egy százast! – kéri Móricka édesanyját.

– Minek, kicsim?

– A sarkon áll egy bácsi, neki kellene.

– Látod, Móricka, ez szép tőled. Biztos kol-dulásból él a szegény öreg.

– Hát nem éppen. Fagylaltot árul.

Magasabbra ugrik

Két barát beszélget:

– Képzeld! A kutyám magasabbra ugrik, mint a házam!

– Nem hiszem!

– Pedig igaz! A házam meg se mozdul.

Két moly a moziban

Két moly jön kifelé a moziból az előadás végén. Azt mondja az egyik elégedetlenkedve:

– Azért a könyv jobb volt.

Fő a védelem

A kisbéka kérdezi apjától:

– Apu kimehetek játszani a rétre?

– Persze fiam, csak vedd fel a gólyaálló mel-lényt!

Nyuszika a zöldségesnél

Bemegy a nyuszika a zöldségeshez, és kér-dezi az eladótól:

– Sárgarépa nincs?

– Nincs nyuszika, csak banán van.

– Akkor irány Bana!

Két szű társalog

– Miért nem jön át ebbe a remek bükbe?

– Mert a feleségem cserben hagyott.

A gólya és a gém

A gólya és a gém versenyeznek. Épp vadá-szat van, a gémet lelövik. A gólya hátrafordul és azt mondja a gémnek:

– Game over.

Hunyadi László lefejezése

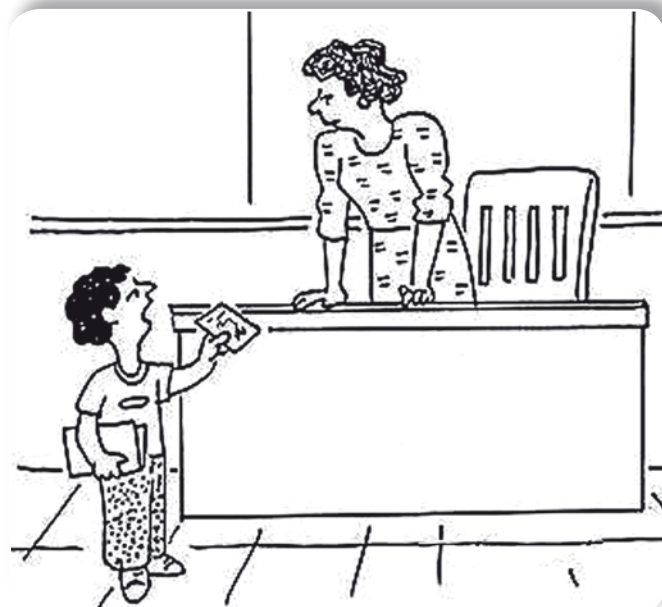
A történelemtanár felszólítja Pistikét:

– Beszélj valamit Hunyadi László lefejezé-séről!

Pistike hallgat.

– No, mi az? – sürgeti a tanár. – Miért nem beszélsz?

– Mert annyira felháborít a dolog, hogy nem találok rá szavakat.

– Anyukám aláírta a bizonyítványomat, de elmaszatolódott a könnyeitől.

– Ma az iskolában azt tanultuk, hogy kell egyig számolni.

Az egérke barátja

Az egérke hazaviszi a barátját bemutatni a családnak:

- Mama, ez itt a barátom!
- Ez? Hiszen ez egy denevér!
- Denevér? Nekem azt mondta, hogy pilóta!

Növénygyűjtemény

- Pistike, miért nem akarod megmutatni nekünk a növénygyűjteményedet? – kérdezik a gyerekek a keresztszülei.
- Mert azt hallottam, hogy vegetáriusok vagytok – válaszol Pistike.

A zsinór

Pistike nézelődik az apukájával a játékboltban. A kislány felkiált:

- Apu, vedd meg nekem azt a zsinórt!
- Miféle zsinórt Pistike?
- Hát azt, amelyiknek egyik végén egy távirányító van, másik végén pedig egy autó.

Pistike szülinapi zsúron

Pistike zokogva megy haza Lajcsika szülinapi zsúráról. Otthon a mamája aggódva kérdezi:

- Mi bajod van édes kisfiam?
- Mire a kislány dühösen:
- Azt mondta a Lajcsi mamája, hogy annyi limonádét ihatok, amennyit akarok, és annyi szendvicset, meg fagyit ehetek, amennyit csak akarok. De nem bírtam annyit enni!

Erről is

- Pistike miről lehet megismerni a mérges gombát? – kérdi a mama az erdőben sétálva.
- A hasfájásról! – válaszolja gondolkodás nélkül a kislány.

Hallásóvás

- Pistikét próbálja nevelni az anyukája:
- Kisfiam, ne járd annyit diszkóba, mert tönkre megy a hallásod!
 - Ó, kösz mámi, de már vacsiztam!

Hihetetlen

- Az öregek otthonába látogató kislány megkérdezte az egyik nénit, hány éves.
- Kilencvennyolc – válaszolta büszkén a néni.
 - A kislány megdöbben, a szeme elkerekedett, és csodálkozva kérdezte:
 - És egynél tetszett kezdeni?

Zérójelben

- Két nulla sétál az utcán. Találkoznak egy nyolccsal.
- Nézd – mondja az egyik nulla a másiknak –, ez hogy elszorította a derekát!

Hol a vella?

- Öreg székely a lányához:
- Hol a vella, lányom?
 - A gereblye mellett, édesapám.
 - És a gereblye hol van?
 - A vella mellett.
 - Ej te számár! Hát a vella meg a gereblye hol van?
 - Egymás mellett, édesapám.

Disznóvágásra készülve

- A székely disznóvágásra készül:
- Te bátyám! Tudod nálunk most lesz a disznóvágás... Nem tudnál kisegíteni?
 - Nagyon szívesen pajtás. Mi kéne? Kés? Fazék?
 - Nem. Disznó.

Hány kilós a hal?

- Két horgász beszélget:
- Na mit gondolsz, hány kilós az a hal, amit vasárnap fogtam?
 - Hát, szerintem pontosan a fele, mint amit mindjárt mondasz...

Pesszimista horgász

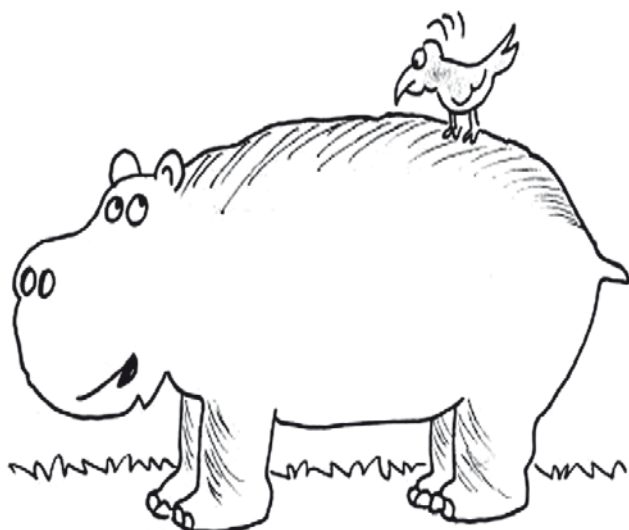
- A pesszimista horgász a tóparton. Hatalmas kapása van, s kifog egy óriási halat. Megnézi, aztán visszalöki a vízbe.
- Miért dobtad vissza? – kérdi a kislány.
 - Úgysem hinné el senki, hogy ekkora halat fogtam!

A legszerencsétlenebb állat

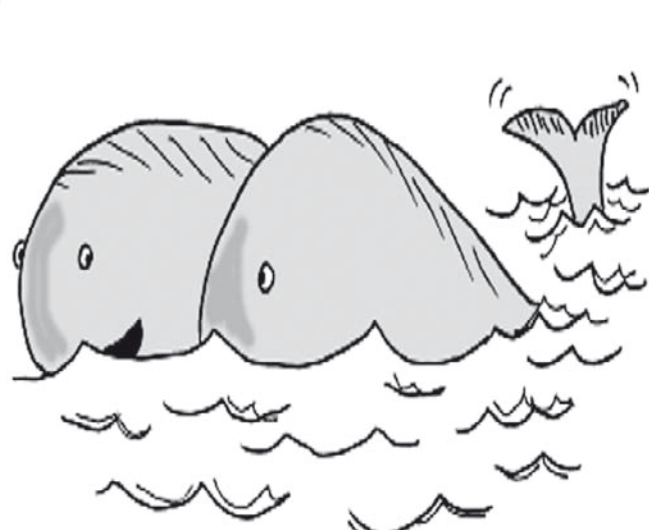
- A kenguru panaszkodik a társainak:
- Én vagyok a legszerencsétlenebb állat a világon.
 - Miért?
 - Mert mindenki pénzt kér tőlem kölcsön, és én senkinek sem mondhatom, hogy otthon felejtettem az erszényemet.

Dénes gazda kertjét dézsmálják

- Dénes gazda kertjét rendszeresen dézsmálják. A gazda megdühödik és furkóval a kezében lesni kezdi a tettest. Meg is látja egyszer, hogy gyerekek másznak át a kerítésen, s szedik az almát. Nosza rohan feljűk a furkós bottal, de biz' azok gyorsabbak nála.
- Állj meg lurkó, mutasd ki vagy! – kiált a legközelebbi kölyökre.
 - Mire az:
 - Álljon meg kend, hisz magát senki sem kergeti!

– Elmúlt a fájdalom. Nem is tudtam, hogy értesz az akupunktúrához.

– Nem értem. Egész nap úszok, és mégsem tudok lefogyni.

Végel László

Egy makró emlékiratai

(Részlet)

KEDD

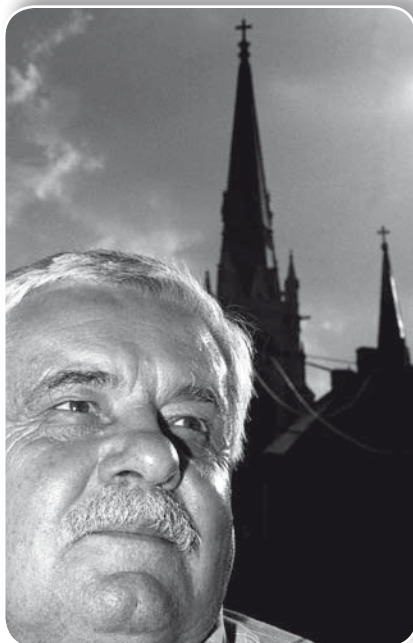
Kora reggel ébredtem fel. Megborotválkoztam, tiszta alsóneműt húztam, fehér inget kerestem a szekrényben. Tornadosz kopogtatott az ablakon. Ajtót nyitottam neki. Kezében egy csomó újságot szorongatott. Kitergegette őket az asztalon. „Hol van Pud”, kérdezte. „Elment falura. Dolgozni.” Tornadosz az újságokra mutatott. Kezembe vettem őket, izgatottan lapoztam. „Nekik is jár egy rövid hír a belügyi oldalon”, mondtam. „Gépkocsitolvajok esztelen halála”, írta az egyik tudósítás felett. A másikban több képzeletet fedeztem fel. „Vakmerő ifjak meggondolatlan öngyilkossága.” Igen. A hírek tartalma egyébként azonos volt. Azt mondtam Tornadosznak, hogy az újságok egy cseppet sem érdekelnek.

Az utcára mentünk. Azt javasoltam Tornadosznak, menjünk be a kórházba. Kellemetlenül fogadta a javaslatomat. Újra átvértük a portást, belégtünk az osztályra, de Hem ágyán már másik ember feküdt. No, ilyen a halál, kidobnak a fehér ágyból.

Egymásra pillantottunk.

Hátat fordítottunk, és egyszerre léptünk ki a szobából. Zsebre tettem a kezem, összehúztam a vállam, és ingerülten figyeltem a kórház udvarán sietve lépkedő ápolónőket. Tornadosz a vállamra tette a kezét. „Jobb lesz innen mielőbb meglógni”, mondta. „Igen”, válaszoltam.

Az utcán Tornadosz bejelentette, hogy néhány órányi halasztthatatlan dolga van. De szeretné, ha ezekben a napokban sokat lennénk együtt. Azt válaszoltam, hogy nekem is lenne némi dolgom. Megbeszéltük, hogy a Bulvár kávézó teraszán találkozunk pontosan délben. Gyors lépésekkel távolodott. Nem tudtam elképzelni, hova siet ennyire. Legyintettem. Betértem az első büfébe. Megittam egy konyakot, és hallgattam a részegek veszekedését. Csuporgott a nyáluk, és egymást szidták. Aztán ölelgették egymást. Aztán a mérnök lakása felé tartottam. Csengettem. Még otthon találtam. Amikor meglátott, egy kicsit meglepődött. Azt válaszoltam, szeretnék komolyan beszélgetni vele. Bólintott, hogy rendben van. De figyelmeztetett, nincs sok ideje, a munkahelyén várják. Helyet foglaltam az egyik kényelmes karosszékből, kinyújtottam a lábam, a tenyeremet az asztalra tettem, és az egyik díszporcelán figurával játszadoztam.

„Miről beszéljessünk?”, kérdezte.

„Abbahagyom a munkát. Keressen másik kerítőt.”

„Tudtam, hogy így fejezed be”, mondta közömbösen.

„Miből?”, kérdeztem.

„Előre láttam. Így is sokáig kitartottál. Szép teljesítmény volt a részedről. Már arra számítottam, hogy beletörödsz, s végre megbízható ember leszel.”

„De nem lettem az.”

„Nem”, válaszolta halkán. „Pedig ideje lenne.”

„Tudom. Nincs sok haladékom. Engem is elkap az a szaros gépszij. Nem vagyok finnyás, semmi kifogásom a munka ellen. Szeretek fényképezni. De nem bírom tovább. Egyszerűen belebolondulok.”

„Igen”, válaszolta. „Ez is olyan munka, mint a többi.”

Hallgattunk.

„Mit csinálsz holnap?”

„Nem tudom. Majd holnap meglátom.”

„Olvastam az újságban Hemről. Nagyon kikészített?”

„Nem”, válaszoltam. „Nem olyan nagyon. Tulajdonképpen számítottam erre.”

„Ő volt a legbátrabb köztetek. A leghülyebb.”

„Tudom. Az egyedüli, aki elmenekült. A többiek elsomfordáltak.”

„Fájdalmasan érint?”

„Csak az, hogy ravaszul megúsztuk.”

„Ekkora adóssággal túlélő sem lehetsz.”

Kedves Olvasó Tanulók!

Végel László (1941) Egy makró emlékiratai című – tulajdonképpen elég régen, 1967-ben készült regényét több oknál fogva vettem elő. Egyrészt, mert nemrég töltötte be hetvenedik életévét, másrészt mert a napokban látott napvilágot egy könyv, Csányi Erzsébet *A farmernadrágos próza* című (BTK, VMFK, Újvidék) tanulmánykötete, amely a prózairodalom viselet (a farmernadrág) jelölte változatának jelenlétét vizsgálja a vajdasági magyar irodalomban. „Az 1950-es években az amerikai munkásfiatalok a farmernadrágot – munkaruhájukat – mint »stigmát« munka-idő után is tovább hordták egy mindenekfölött álló lazaság és önidentitás tüntető igényével. A farmernadrág e divat révén kulturális jellé válik, szimbolikus konnotációi a munka/pihenés, a gazdag/szegény, a hétkönap/ünnepi, a férfi/nő, a szabadság/rabság, az előadó/a néző, a szubkultúra/magaskultúra közti ellentétet viszonylagosítják, határokat függesztenek fel” – olvashatjuk bevezetőjében. Az ilyen prózának hősei és elbeszélője(i) is ebből a világból, a farmernadrágos szubkultúra világából származnak.

A Végel-regényben megjelenített életforma nem okvetlenül az élet „napos oldalát” idézi fel. Hősei a jólvasalt táradalmon kívüliek, valamiféle félvilági kultúra tagjai: a makró szót maga a szöveg értelmezi; kerítőt jelent.

A múlt hetek rovataihoz (a magasztos hangvételű himnusz, a dal és az elégia műfajával foglalkoztunk!) kétség kívül, nagy szemléleti váltást jelent ez a rovat. De a világ sötét oldala, árnyékos része a klasszikus irodalomban is téma. Erre jó példa Kölcsey Ferencnek az *Elfojtódás* című verse, amelyben Ady Endre énekelt újra vagy száz évvel később. Sem Kölcsey, sem Ady lírai énje (sem önmaga) nem volt egy, a társadalmi szűrkeségbe illeszkedő beszélő.

Tomán Mária, a Rügyfakadás szerkesztője rendre közvetíti számomra azokat a fogalmazásokat és írásokat, amelyek valamilyen irodalmi alkotás világából nőttek ki. A csantavéri hetedikese, Földi Flórián és Oláh Andrea Gárdonyi Géza Egri csillagokja kapcsán írt a regény legizgalmasabb jelenetéről, illetve Dobóról, a várvédőről. Nagyon értelmes, elemző munkák. Csak egyvalami hiányzik belőlük. A megszólítottság, a beleélés élménye. Nem is csoda. Hisz a mai világ hősiessége már másféle hősiesség – már a múlt század hatvanas-hetvenes éveiben más volt. Tulajdonképpen az a hősiesség, amiről az Egri csillagok szól, már rég nincsen, s rég nem szólít meg bennünket. Épp ezért – magamra mutatva is mondom – át kell gondolni oktatásunkban, hogyan és milyen eszközökkel tanítunk klasszikusokat. Remélem, a csantavéri hetedikeseket egyszer majd a Gyöngyhalászból közölt szövegek is „megszólítják”!

Bence Erika

Végel László Egy makró emlékiratai

„Tudom.”

Hirtelen, minden ok nélkül, elnevettem magam.

„Majd belátod. Adósság nélkül kibírhatalatlan az élet.”

Tétován felálltam. Bementünk a laboratóriumába, átadtam neki a napokban előhívott filmeket, és mindent, ami az ő tulajdona volt. Aztán kifizette a béreket. Megveregette a vállam. Beült a kocsiba, indult a munkára. Felajánlotta, hogy elvisz a kocsival oda, ahova mennem kell. „Nem kell”, mondtam, „még nem tudom, hol kötök ki. Egyébként jól szórakoztunk ezekkel a lányokkal”, mondtam neki. Barátságosan néztünk egymásra. „Valóban szórakoztató volt”, mondta, majd begyújtotta a motort. Kihajolt az ablakon. „Ha valamire szükséged lesz, akkor keress meg”. „Ha valami eszembe jut, okvetlenül jelentkezek.”

Úgy váltunk el, mint az igazi barátok.

Egy ideig kószáltam, majd a Bulvár kávéházba mentem. Tornadosz komoly arccal várt rám. Bécsiszeretet rendeltünk. Hemről egy szót sem ejtettünk. Aztán karlócai ürmöst kértem.

Délután Beával voltam. Elkeseredetten rántottam be az ágyba, lerángattam róla az alsóneműt, azt gondoltam, hogy megfojtom. Ő nézett rám. Mindent tudott, s kifacsart, mint egy citromot. Hál' istennek, nem beszéltünk a halálról.

SZERDA

Korán reggel Csicsi kopogtatott az ablakomon. Beengedtem. Egész éjszaka utazott, de arca meglepően friss volt. Azt mondtam neki, nagyon jó színben van.

Nevetett. Valóban szép volt. Kíváncsabb, mint bármelyik más lány.

Leült az ágy szélére. „Hem?”, kérdezte eltűnődve.

„Ma délután temetjük.”

„Merkurosz?”

„Őt is.”

Felállt az ágyról, az asztalhoz lépett, és megkapaszkodott a vállamban.

„Nem tehetek róla. Azt akartam, hogy ne legyünk szentisek.”

Megfogtam a kezét, és az ágyhoz veztettem. Leült, a vállamra hajtotta a fejét.

„Mi van veled, Csicsi?”

„Még sohasem feküdtem le veled”, mondta gyengéden.

Levetköztünk. Nagyon gyengéden, de mégis idegesen szeretkeztünk.

Amikor befejeztük, az első pillanatban nem tudtam, mivel kezdjem. Igazán nem éreztem magam romlottnak. És biztos voltam benne, hogy ő sem. Senkivel sem tévedett semmiben. Soha. Ellenőriztem magam. Milyen nyavalyás az ember. Semmit sem tehet, és irtó kínozza magát. Jó érzéssel állapítottam meg, hogy Hem halála mégsem készített ki. Ha nagyon gyászolnám, akkor biztosan jobban megszenvedném. De senkit sem akarok gyászolni. Senkit.

Csicsi arcát néztem. Úgy néztem rá, mint egy kedves régi emlékre, amely hamarosan eltűnik az életemből. Vagy pedig úgy, mint egy régen ismerős tájra, amelytől el kell búcsúznom. Örökre.

„Én úgy fogom fel az egészet”, mondtam, „mintha Hem természetes hallálal halt volna meg. Tehát senki sem bűnös, a természettel ne ellenkezzünk. Gondolj arra, hogy valóban természetes halálal halt meg.”

Csicsi bólintott, tekintete megnyugodott. Mintha csak az lett volna fontos, hogy engem megnyugtasson. Aztán összefüggéstelenül arról magyarázott, hogy a sorsjegyárus fiú nagyon becsülte Hemet.

„Maradsz a városban?”, kérdezte.

„És te?”

„Még nem döntöttem.”

Eltöprengtem a kérdésen. Ezekben a napokban nagy szükségem lenne Csicsire. Ebben biztos voltam. Hisz sokszor érzem, hogy magamra maradtam, és ettől irtó félek. Szeretem, ha barátok vesznek körül. Ha csoportosan mászkálunk a városban, és beolvadunk a tömegbe. De most mi lesz velünk? Mgamra már régen nem vagyok kíváncsi. Csak azért imádkozok, hogy soha ne álljak le, mindig tegyek valamit, mert akkor könnyebben megúszom az életet. Igen.

GYÖNGYHALÁSZ

Kőlcsey Ferenc
Elfojtódás

Ó sírni, sírni, sírni,
Mint nem sírt senki még
Az elsűlyedt boldogság után,
Mint nem sírt senki még
Legfelső pontján fájdalomnak,
Ki tud? ki tud?
Ah, fájdalom –
Lángoló, mint az enyém, csapongó, s mély,
Nincsen több, nincs sehol!
S mért nem forr könnyű szememben?
S mért hogy szívem nem reped meg
Vérözönnel keblemen?

Bényétől Pécelig, 1814. augusztus 16.

Ady Endre
Sírni, sírni, sírni

Várni, ha éjfél üt az óra,
Egy közeledő koporsóra.
Nem kérdeni, hogy kit temetnek,
Csöngetyűzni a gyász-menetnek.
Ezüst sátrak, fekete leplek
Alatt lóbalni egy keresztet.
Állni gyászban, súlyos ezüstben,
Fuldokolni a fáklyafüstben.
Zörgő árnyakkal harcra kelni,
Fojtott zsolozsmát énekelni.
Hallgatni orgonák bűgását,
Síri harangok mély zúgását.
Lépni mély, tárt sírokon által
Komor pappal, néma szolgálkkal.
Remegve, bújva, lesve, lopva
Nézni egy idegen halottra.
Fázni holdas, babonás éjen
Tömjén-árban, lihegve mélyen.
Tagadni multat, mellet verve,
Megbabonázva, térdepelve.
Megbánni mindent. Törve, gyónva
Borulni rá egy koporsóra.
Testamentumot, szörnyűt, írni
És sírni, sírni, sírni, sírni.

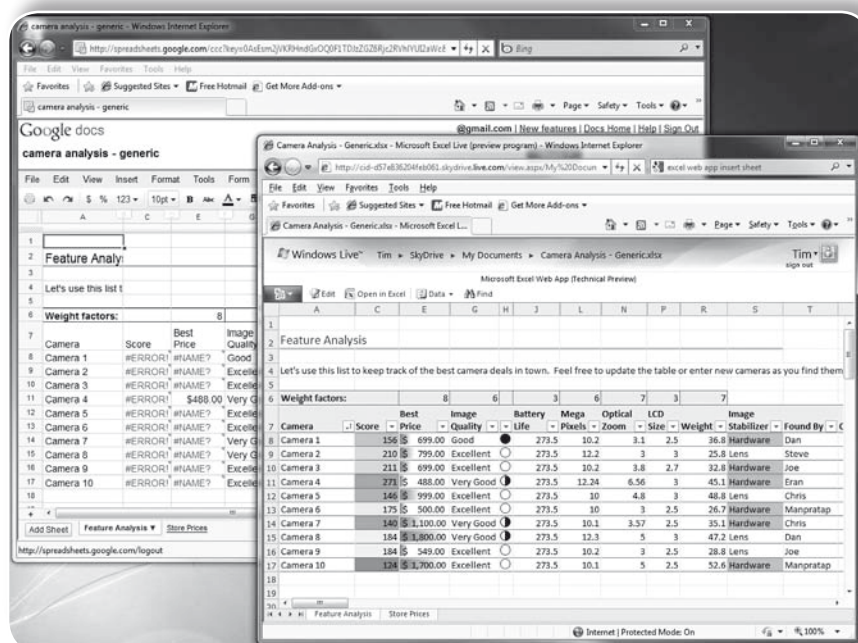
Ingyenes Office a neten a Microsofttól

Újabb minden felhasználó számára elérhető az Office Web Apps, amely Office-élményt nyújt a weben. Segítségével egyszerűen és könnyen lehet létrehozni, megtekinteni, szerkeszteni és megosztani Word, Excel, PowerPoint és OneNote dokumentumokat – mindezt a SkyDrive-on, a Microsoft ingyenes, 25 GB kapacitású internetes tárhelyén. Az Office Web Apps ezáltal közel 150 országban használható.

Közel 100 nappal az Office Web Apps bejelentése után több mint 20 millió felhasználója van az alkalmazásnak, amellyel a számítási felhőben szerkeszthetők az Office-dokumentumok egy támogatott böngésző segítségével, így a táblázatok, bemutatók és jegyzetek szinte bárhol elérhetők lehetnek.

Az Office Web Apps tartalmazza a felhasználók által leggyakrabban igénybe vett funkciókat, kezelőfelülete pedig a széles körben ismert asztali Office programcsomagra épül. Az online program mindenki számára ingyenes, használatának nem feltétele az Office programcsomag jogtisztázata telepítése.

A legújabb Office Web Apps arra is képes, hogy egy blogba vagy weboldalba ágyazzon be egy Excel táblázatot vagy PowerPoint prezentációt. Ráadásul, ha az Office Web Appsen belül frissítjük a táblázatot, akkor az a blogon vagy weboldalon is frissül, a prezentáció pedig kis méretben és teljes képernyőn is megtekinthető. Mindemellett a netes bemutatókhoz szabadon használ-

ható az Office.com képtára, amely több mint kétszáz ezer jogdíjmentes, szabadon felhasználható fotót és illusztrációt tartalmaz.

Az új alkalmazás egyik nagy előnye, hogy más internetes szövegszerkesztőkkel ellentétben eredeti formátumukban őrzi meg az Office-dokumentumokat, a konvertálásnál nem vesz el semmilyen formázási parancsot.

Mostantól az Office dokumentumok közvetlenül a Microsoft ingyenes internetes tárhelyéről, a mindenki számára 25 GB kapaci-

tást nyújtó SkyDrive-ről is megnyithatók, és nemcsak a Hotmail, hanem a Gmail vagy a Yahoo Mail fiókkal rendelkezők is szerkeszthetik ezeket.

Az Office Web Apps kiválóan kiegészíti a hagyományos, számítógépen futtatott irodai programokat. Különösen akkor lehet hasznos, ha a felhasználók dokumentumaikat távolról szeretnék elérni, és olyan idegen gépről szerkeszteni, amelyen nincsenek telepítve a már megszokott irodai programok.

Google Earth Engine – így olvad a Föld

A Google bemutatta az Earth Engine-t, amelynek célja, hogy a felhasználókat, tudósokat és kutatókat a Földről készült műholdas képek mértékletes mennyiségével lássa el – 25 évre visszamenőleg –, a kutatások érdekében. A képtár mindenki számára nyílt és online elérhető.

A tudósok az Earth Engine segítségével követhetik a bolygónkat érő változásokat és folyamatokat, pl. a sarki jégsapkák olvadását és eltűnését. A vállalat néhány elemzőprogramot is elérhetővé tesz majd az értékes adatok könnyebb kezelhetősége, elemzése végett.

A Google egyelőre néhány mintát mutatott be a majdan elérhető anyagokból. Ezek között szerepel Mexikó térképe, Közép-Afrika vízrajza és az Amazonas. A Google Earth Engine weboldala és a rendszerrel kapcsolatos további információk itt megtekinthetők:

<http://earthengine.googlelabs.com/#intro>

HOROSZKÓP

KOS

Két végletre számíthatsz ezen a héten: vagy pörögni fogsz, vagy semmittevással telik az idő, átmenet nincs. Utóbbi azért jöhet jól, mert a február igen húzósnak ígérkezik, tehát mindenképpen szükség van egy kis pihenésre. Kérj nyugodtan segítséget, hiszen már többen is felajánlották ezt.

MÉRLEG

Ha eddig halogattad a baráti összejöveleket, most mindenképp kezdeményezz vagy fogadj el egy meghívást! Egyrészt így kiengedheted a fáradt gőzt, másrészt egy érdekes, új személy tűnik fel a láthatáron. Jó érzés tudni, hogy mindig számíthatsz a barátaidra.

BIKA

Kellemes meglepetésben lehet részed, a barátaid szokatlanul rendesek lesznek veled. Azonban folyamatosan rossz következtetéseket vonsz le mindenből, s nem akarod elhinni, ha valaki tényleg építő jelleggel kritizál. Légy egy kicsit optimistább az emberekkel kapcsolatban.

SKORPIÓ

Végre elmehetsz vásárolni egy nagyot, és bővítheted a ruhatáradat vagy egyéb vágyadat teljesítheted, pozitív változás várható. A fiúk néha teljesen az agyadra mennek, mert nem tudsz eligazodni rajtuk. Hidd el, így van ezzel más lány is. Valaki ad egy jó tanácsot a napokban. Fogadd meg!

IKREK

Pletykás hangulatban telnek az elkövetkező napok, szinte mindent hajlamos leszel gondolkodás nélkül kifecsegni, nem is sejtve, hogy esetleg megbánthatsz ezzel valakit. Azt se hidd el feltétlenül, amit másokról suttognak neked, inkább vond kérdőre az adott személyt, mielőtt ítélnél!

NYILAS

Ki akarsz mozdulni a jelenlegi kerékvágásból, sietteted a dolgokat, pedig mindennek oka van, semmi sem történik véletlenül. Ezt az életszakaszt is meg kell élned úgy, ahogy van, és minden erőddel a fejlődésre koncentrálni, akkor nem hibázhatsz nagyot. Fontos kihívás vár a suliban.

RÁK

Újult erővel vágsz neki a hétköznapiaknak, a hétvégén ugyanis olyan érzelmi-fizikai löketet kapsz, ami sokáig feltölt majd. Új terveid, vágyaid vannak, és már nagyjából tudod is, hogyan fogod őket megvalósítani. Egy nagyon pozitív szakasz veszi kezdetét.

BAK

Ha konfliktushelyzetbe keveredsz, most az egyszer ne pattogj, mert az ilyen viselkedés csak ront a szituáción! Inkább hagyd, hogy a dolgok maguktól alakuljanak, mert most te győzedelmeskedhetsz, csak okosan kell taktikáznod. Itt az ideje, hogy tisztázd a félreértéseket a barátaiddal.

OROSZLÁN

Tartogasd az energiáidat, és ne mondj igent mindenféle csip-csup meghívásra, ezen a héten érdemes egy bulira, összejövetelre koncentrálni, mert a csillagok szerint várni fog ott valaki, aki egészen máshogy lát téged, mint a többi ember. A barátok jó hatással vannak rád és felvidítanak, mert egy kicsit magad alatt vagy az utóbbi időben.

VÍZÖNTŐ

Ez a hét olyan lesz, mintha mindenki lelassult volna, egyedül te pörögnél, hiába is próbálsz együttműködni a társaiddal, idegesítően lassúnak tűnnek hozzád képest. Vezesd le valahogy a fölös energiáidat, és ne a környezetet bántsd emiatt. Akit megsértettél, engeszteld ki valami meglepetéssel.

SZŰZ

Alapvetően nyugis heted lesz, de azért mégis ott ólálkodnak körülötted azok, akik egyetlen szavukkal képesek felbosszantani, egy ilyen beszéláson pedig hajlamos vagy órákat, akár napokat agyalni, görcsölni. Az apróbb gondokat is érdemes kibeszélni, különben nagy veszekedések kerekedhetnek belőlük.

HALAK

Meglepően jól alakulnak az otthonnal, családdal kapcsolatos dolgaid, talán egy régi, jó barát jöhet látogatába, ennek pedig nagyon örülsz, mert társasága feltölt energiával, így könnyebben veszed a mindennapok akadályait is. Úgy tűnik megfáztál, pihenj eleget!

Mire jó az írás?

Azonkívül, hogy adatokat rögzítünk a segítségével, még másra is használhatjuk, például önkifejezésre, az emlékeink feljegyzésére, vagy titkaink leírására. Bármilyen okból ragadunk is tollat, minden esetben saját lelkünket gyógyíthatjuk vele.

Az írás valakinek egyszerű manuális munka, amit szükségszerűnek tart, de egyébként, csak úgy kedvtelésből nem foglalkozik vele. Másoknak egy életforma, írás nélkül képtelenek lennének élni. És vannak azok, akik ugyan nem törekszenek írókká válni, de szívesen lejegyzik a gondolataikat, titkaikat, problémáikat.

Az első mondat

Persze az is fölmerül bennünk, mégis mit írunk, vagy miről írunk? A hulló őszi levelekről áradozzanak a költők, de ha csak úgy magamért akarok tollat venni a kezembe, mit vethetnék a papírra? Nem azon kell gondolkodni, hogy mit írunk, hogyan fogalmazzuk meg, lesz-e egyáltalán értelme. Magával az írással kell foglalkozni. Az első mondat a legnehezebb, hiszen ezen rágódunk a legtöbbet. Aztán amikor végre sercegni kezd a papír a toll alatt, onnantól nincs megállás. A gondolataid egyszerűen öntik magukból a szavakat, néha összefüggéstelen mondatok kerülnek egymás után, de nem baj. Fő, hogy írj! Ilyenkor a legtöbben azt érzik, hogy valami nagyot alkotnak, frappánsan csúrikcsavarják a szavakat, mondatokat, eredetien fogalmazzák meg a világ nagy kérdéseit, és

az azokra adott választ. Még ha nincs is így, nem ez számít, hanem maga az érzés. Amit nyújt nekünk.

De mire jó ez az egész?

Vannak olyan problémák, titkok, érzelmek, vagy csak hangulatok, amiket hiába mondasz el egy barátnak, attól nem lesz jobb. Mert nem biztos, hogy megérti, miről beszélsz, esetleg teljesen félreértelmezi. És persze mindenképpen segíteni akar, vagy ami még rosszabb, közli veled, hogy tiszta dilinyós vagy. Egy üres lap, egy naplóként funkcionáló füzet viszont nem kezd el itélkezni feletted, és ami a legszebb, ha jó helyre mented vagy rejtetted a leírtakat, sosem fogja tovább adni a gondolataidat, véleményedet, titkaidat. Azzal, hogy leírod egy napodat, elmeséled, mi történt veled, milyen élményekkel gazdagodtál, ki szólt csúnyán hozzád, ki bókolt, kiről mi a véleményed – mindezzel az egész nap fejedben kavargó gondolatoktól szabadulhatsz meg, mint a Harry Potterben Dumbledore professzor, amikor a varázspálcájával megszabadul az emlékeitől, és egy helyen gyűjti azokat össze. Ugyanezt teheted te is az írással. A titka az egésznek az őszinteség: önmagadnak nem kell hazudnod, vagy legalábbis nem érdemes, mert idővel teljesen torz képet alkothatsz magadról és a környezetedről. Akár ténszerűen is fogalmazhatsz, érzelmek nélkül, vagy csak az érzéseidet is leírhatod, és hagyhatod a részleteket, ez mind tőled függ.

A segítő toll

Amikor valaki nekiáll lekörmölni a gondolatait az elején még lehet, hogy dühös, elkeseredett vagy túlzottan eufórikus hangulatban van, és emiatt nem lát tisztán. De mire végez, megnyugszik, lehiggad, visszaolvassva a leírtakat pedig külső szemmel láthatja a történeteket. Például, ha valaki megbántott, és olyan dolgokat vágott a fejedhez, ami szerinted nem igaz, írd le. Közben dühönghetsz, kifakadhatsz stb. Amikor befejeztetted, tedd félre, és néhány órával később újra olvasd el. Amikor higgadtan olvasod vissza a leírtakat, olyan részleteket is észre vehetsz, olyan dolgok is eszedbe jutnak, amit a lila ködtől nem láttál, vagy nem vettél észre. Talán joggal esett a torkodnak a másik, talán te mondtál valamit, amire ő így reagált. Amíg dühös vagy, csak magaddal foglalkozol, és nem érdekel a másik. Ha kiengedted a gőzt, akkor már tisztábban látsz. Írás közben megnyugszunk, könnyítünk a lelkünkön anélkül, hogy a nem kért segítséggel nyúznának a haverok. Önmagunkon segítünk mindössze fél órányi körmöléssel. És ami a legfontosabb, ebben a fél órában csak magunkkal vagyunk elfoglalva, odafigyelünk a gondolatainkra, érzéseinkre, és nem legyintünk rájuk, hogy most nincs időm ezzel foglalkozni. Írás közben miénk a végtelen idő.

Nagyon fontos a fogak ápolása, melyet már kisgyermekkorban el kell kezdeni. Nem elég a reggeli fogmosás, lefekvés előtt is fogat kell mosni, mert a fogak közé szorult ételmaradékok bomlani kezdenek, és ezek a vegyi anyagok nagyon károsak a fogakra. A fogak ápolásához hozzátartozik a rendszeres, félévenkénti fogorvosi ellenőrzés akkor is, ha nem észlelsz problémát.

A tisztítás menete

A fogmosást hátul a rágófogakkal kezd! A fogkrémet a fogak felszínén fogkefe segítségével oda-vissza tologasd! Folytasd a

fogmosást a fogak külső oldalán! Zárd össze a fogaidat, és előlről hátrafelé haladva körkörös mozdulatokkal oszlasd el a fogkrémet! Ezt többször ismételd! Ezután jöhetnek a fogak belső oldalai, alul és felül: Nyisd ki a szád, és a fogkefe segítségével belül is körkörös mozdulatokkal tisztítsd meg a fogakat!

Mielőtt vízzel kiöblítenéd a szád, néhányszor húzd át a fogkefét a nyelveden is! A nyelv is lehet a kellemetlen szájszag okozója! Arról nem is beszélve, hogy a legtöbb baktérium ott telepszik meg.

Kerüld el a fogszuvasodást!

A fogszuvasodás elkerülésének érdekében kerüld a cukortartalmú ételeket és italokat a főétkezések között, édességeket pedig kizárólag közvetlenül a főétkezések után fogyassz! Két főétkezés között lehetőleg zöldséget, gyümölcsöt, sajtot, tejet vagy joghurtot egyél.

Mosolyogj a világra!

Fehéríts!

Tegyél egy kis szódabikarbóna-port a fogkefedre, és az előzőleg átnedvesített fogaidat dörzsöld át vele! Ezzel fehéretheted a fogaidat. Léteznek továbbá hagyományos fogfehérítő fogkrémek, ezeket szinte minden esetben rendszeresen ajánlatos használni.

Még egy tanács: Kenj friss eperpépet a fogaidra, és hagyd rajta öt percig! Kíméletesen fehériti a fogakat.

Fogszabályzó

Manapság egyre több fiatalon látni fogszabályozót. Ez nem egy szégyellnivaló dolog. Sőt, egy igénytelen, rendezetlen fogsor sokkal visszataszítóbb, mint egy fogszabályozó. Hidd el, megéri az a pár év, mert utána egy életre irigykedni fognak a mosolyodra.

Matematikaverseny

A novemberben megtartott iskolai elődöntők után 2011. február 15-én az újvidéki Petőfi Sándor Általános Iskolában megtartották a Bátaszéki Matematikaverseny vajdasági döntőjét is, amelyen Vajdaság több általános iskolájának versenyzői vettek részt. Zentáról, Temerinből, Zomborból, Doroszlórol, Újvidékről, Szabadkáról, Nagyikindáról, Zentagunarasról, Felsőhegyről, Palicsról, Horgosról, Topolyáról érkeztek a gyerekek. A versenyt az újvidéki Módszertani Központ szervezte. A főszervező Tapiska Szilvia volt.

A versenyen kb. 50 3–8. osztályos tanuló vett részt.

A nyugat-bácskai diákok ismét sikeresen szerepeltek.

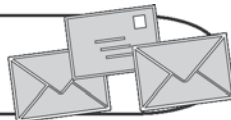
Kántor Anett (Zombor), 3. osztályos tanuló 3. helyezést, Uri László (Zombor), 5. osztályos tanuló 1. helyezést, Brindza Mátyás (Doroszló), 4. osztályos tanuló 2. helyezést és Balla Réka (Doroszló), 3. osztályos tanuló 5. helyezést ért el.

A Kárpát-medencei döntőn, amelyet a magyarországi Bátaszéken rendeznek meg minden iskolaévben, csak a felsős diákok vehetnek részt.

Az idén a vajdasági ötödikesek közül Uri László képviseli korosztályát a március végén megrendezésre kerülő döntőn.

Brindza Ildikó

MIZUJS?

Versenyen voltunk

Egy napon a kémia tanár megkérdezte osztálytársamtól, Katitól és tőlem, hogy szeretnénk-e kémiából versenyezni. Mi egyből igent mondtunk.

Ez a verseny január 14-én lett megrendezve. Nagyon megörültem, hogy eljuthattam a versenyre. Sokat kellett készülni. Először minden szombatban be kellett járni az iskolába, hogy gyakorolni tudjunk. Mikor elkezdődött a téli szünet, vasárnap kivételével mindennap meg kellett jelennünk a kémiateremben. Bevallom, nem sajnáltam, hogy fel kell áldozni a szabad időmet, hiszen mindig is szerettem a „várázslatokat”, amiket kísérletekkel lehet előállítani. Egyre gyorsabban múlt az idő, már csak egy nap választott el minket a versenytől. Elég idegesek voltunk, hiszen még egyikünk sem volt ilyenfajta megmérettetésen. A verseny napján már nyolc órakor az iskolában voltunk, hogy mindent összepakoljunk, és hogy még egyszer elismételjük a feladatunkat. Több helységről is érkeztek vetélytársak, akikkel megismerkedtünk. A versenyt egy szép köszöntővel kezdték, majd az iskolánkból is fellépett néhány gyermek. Az ünnepélyes megnyitó után kezdetét vette a várva várt verseny. Először a csantavéri nyolcadikos fizikusok, név szerint Dárió és Nikolettá kezdtek. Ezután még néhány gyermek ismertette a zsűrivel a munkáját. A versenyt egy tábor előzte meg. A táborban való részvételért és a jó teljesítményért diplomát kaptunk. A diploma kiosztása után mi következünk. Nem féltünk attól, hogy valamit elrontunk, hiszen mindent pontosan tudtunk. A verseny gyorsan véget ért, és mi meg az össze csantavéri résztvevő első helyezésben részesült.

Nagyon boldogok voltunk, és nagyon hálás vagyok Hatala Zoltán tanár úrnak, akinek a segítségével elérhettük ezt a jó helyezést.

Rékli Lejla, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Csantavér

Elkezdődött a felkészülés iskolánkban a Zrínyi matematikaversenyre. A verseny február 18-án lesz. Minden szerdán 7. órán tart felkészülést Angyal Andor tanár úr. A felkészülésre Kovács Noel, Ander Patrícia, Gregus Áron és én járunk az osztályból. Én már nagyon várom a versenyt. – **Nagy Gergely, 6. b, Hunyadi János iskola**

Az idén is részt vett iskolánk a Palóc Társaság által meghirdetett irodalmi versenyen, amelyre fogalmazásokkal lehetett pályázni. Az írásokat az osztályfőnök küldte el. Az eredményhirdetés 2011. január 23-án volt Budapesten. Az eredményhirdetés után megtudtam, hogy Széles Enikő és én is kiváló eredményt értünk el. Nagyon örültünk és jövőre is részt veszünk ezen a versenyen, ha megrendezik. – **Horák Emese, 6. b, Hunyadi János iskola**

Február 19-én lesz Bácsfeketehegyen a Falu krónikása című szavalóverseny. Osztályunkból Molnár Ákos is részt vesz rajta. Molnár Ferenc A szánkó című szövegét készíti el. – **Zéltity Alexandra, 6. b, Hunyadi János iskola**

A magyar nyelvi versenyt márciusban tartják iskolánkban. A hatodi-

kosok közül két tanuló vesz majd részt: Ander Patrícia és Kovács Noel. – **Farkas Rebeka, 6. b, Hunyadi János iskola**

Január 27-én megtartották a mi iskolánkban is a Szent Száva-napi ünnepséget. Minden osztályból öt tanuló vehetett részt. Először a kórus énekelt, majd jöttek a versek. Végül egy pap mondott áldást. Nagyon szép ünnepség volt. – **Ander Patrícia, 6. b, Hunyadi János iskola**

Az iskolában van egy tábla, amelyre az okleveleket tesszük ki. Most utoljára a fizika-kémia verseny eredményei kerültek fel rá. Erre az iskolánk nagyon büszke. – **Gregus Áron, 6. b, Hunyadi János iskola**

Óbecse

Január 27-én ünnepi műsorral emlékeztünk meg Szent Száváról. Felcsendült a Szent Száva himnusz, s Száváról szóló versek hangzottak el.

Az óbecsei gimnáziumban irodalmi és képzőművészeti pályázatot hirdettek a község általános és középiskolásai számára Szent Száva címmel. Németh Boglárka iskolánk 3. b osztályos tanuló rajza 3. díjban részesült. – **Szerda Valentina, Samu Mihály iskola**

Hagyományaink

Mindig is nagyon érdekelt a zene, a tánc és az ének, ezért Mötéves koromban a szüleim beíratk a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör néptáncsoportjába.

Lépésről lépésre lassan megismerkedtem a különböző tájegységek táncaival, népdalaival, népviseletével és hagyományaival. Részt vettünk számos néptáncfesztiválon, ahol az érdeklődők megtekinthették a népviseletek sokszínűségét. Az én kedvencem a kékfestő anyagból készült szoknya.

A táncsoporttal tavaly nyáron a Sóstói múzeumfaluban jártunk, Magyarországon, ahol betekintheztünk egy kékfestő-múzeumba is. A kiállítás házigazdája ismertette velünk a kékfestés fortélyait. A fehér pamutszövet azon területeit, melyeket fehérén szeretnénk hagyni, méhvíasszal vonjuk be. A viasz felvitelét fadúccokkal végezzük, amelyekbe bele van faragva a kívánt minta. Ezután indigókék színű növényi festékben főzzük 60 fokon a kelmét, így lesz kék színű ott, ahol nem fedte a viasz minta.

Az elmúlt századokban legjelentősebb szerepe a magyar népviseletben és a lakástextiliák körében volt. Még ma is népszerű, de sajnos csak néhány kisvállalkozó állít elő ilyen termékeket.

Örülök, hogy megismerkedhettem ezzel a régi mesterséggel és a kirakodóvásáron ismerőseimnek ajándéktárgyakat vásárolhattam: kékfestő zsákokkába csomagolt törötpaprikát, levendulát és egy szép mintás asztalterítőt.

Kovács Franciska, 7. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Babonás vagy?

**Mennyire hiszel a babonás
mendemondákban?
Fogj egy tollat,
és kezdődhet a tesztelés!**

1. Átmegy előtted egy fekete macska...

- a) Hazamész, mert szerencsétlenséget jelent.
- b) Tovább mész.
- c) Azt mondd: sicc!

2. A járdán áll egy létra a falnak támasztva.

- a) Megkerülsz.
- b) Elbeszélgetsz azzal, aki rajta áll.
- c) Átmész alatta.

3. Széttört egy tükör, te:

- a) Hét év balszerencsét vársz.
- b) Dühös leszel.
- c) Összeszeded a cserepeket.

4. Új pénztárcát adsz a barátnődnek. Mit raksz bele?

- a) Szerencsét hozó érmét.
- b) 50 dinárt.
- c) Saját fotómat.

5. Kiöntöd a sót, így rögtön:

- a) Átdobsz egy csipetet a bal válladon.
- b) Kiöntöd a borsot is.
- c) Összesöpröd a sót.

6. Kéményseprőt látsz...

- a) Megfogod a gombodat.
- b) Üdvözlöd.
- c) Rámosolyogsz.

7. Az osztálytársad fagyöngyöt hozott névnapodra:

- a) Felakasztod, hátha megcsókol valaki alatta.
- b) Felakasztod, hogy szerencsét hozzon.
- c) Vázába rakod, mert szép.

8. A repülön a 13-as ülést kapod:

- a) Máshová akarsz ülni.
- b) Kicsit ideges leszel.
- c) Semmit sem teszel, szereted ezt a számot.

9. A péntek...

- a) ...egy szerencsétlen nap.
- b) ...szerencsés nap, a hétvége kezdete.
- c) ...csütörtököt követő nap.

Értékelés

**Most számold össze
a válaszokat!
Melyikből lett a legtöbb?**

A legtöbb az a válasz:

Nagyon babonás vagy. A világod tele van balhitekkel, szerencseszámokkal, talizmánokkal és varázslattal.

A legtöbb a b válasz:

Csak egy kicsit vagy babonás. Lehet, hogy a 13-as nem a te szerencseszámod, de nem izgulsz, ha átmész egy létra alatt.

A legtöbb a c válasz:

Nem vagy babonás. Nem hiszel a mendemondákban.

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves lány vagyok, és mindenkinél magasabb vagyok az osztályomban. Már elértem a 179 centimétert. A fiúk általában nevetnek rajtam, meg piszkálnak a magasságom miatt. »Becenevet« is kaptam, Zsiráfnek hívnak, ami nekem egyáltalán nem tetszik, de ha tiltakozom, meg veszekszem velük, annál jobban cikiznek. Emiatt sokszor nagyon szomorú vagyok, volt már, hogy el is sírtam magam előttük, ami még csak rontott a dolgon. Az egészben az a csúcs, hogy a fiú, aki nekem nagyon tetszik, alacsonyabb nálam. Mit tegyek? Eddig még nem volt fiúm. Lehetséges, hogy a magasságom miatt? Különben azt mondják rólam, hogy szép lány vagyok. De a magasságom miatt nagyon boldogtalan vagyok.

Válasz:

Kedves Zsifi!

Hiszed vagy sem, sok lány olyan magas szeretne lenni, mint te, mert bizony nem egy topmodell büszkélkedik ezzel a magassággal. Mindenkinél, aki valamilyen módon eltér az átlagtól, gondjai vannak, de sok minden idővel a helyére kerül. Annak is örülhetsz például, hogy ha tömegben vagy, vagy éppen a tömegközlekedési eszközöket használod, sok előnnyel rendelkezel az alacsonyabbakkal szemben: látod, hogy mi történik körülötted, és főleg nyáridőben nem kell mások hónaljának kipárolgásait belelegezned. Ami a fiú magasságát illeti, nem vagy sem az első, sem az utolsó, akinek alacsonyabb fiú tetszik. A magasság nem kell, hogy akadály legyen, ha ti jól érzitek magatokat egymás társaságában. Sok esetben pedig nagyon is jól működnek a kapcsolatok, attól függetlenül, hogy a férfi alacsonyabb termetű, lásd Nicole Kidman filmszallagot, aki kétszer is alacsonyabb férfival kötötte össze az életét. Ha igazán tetszik a fiú, ne szégyenlősködj, barátokat, ismerjétek meg egymást, viselkedj vele oldottan és vidáman, és idővel kiderül, hogy jól megvagytok-e egymással vagy sem.

„Kedves Bori Mária és a Bizalmas sorok!

Nyolcadik osztályos vagyok, és már egy éve járok egy fiúval. Rájöttem, hogy ő már az elejétől fogva nem úgy viselkedik velem, ahogyan kellene. Mindig nekem kell elsőnek felhívnom, nekem kell elsőnek üzenetet küldennem. Van, amikor még válaszra sem méltat. Amikor megkérdezem tőle, miért nem válaszolt, azt mondja mindig, hogy nincs pénz a kártyáján. Most meg azt találta ki, hogy a barátnőimmel nem mehetek sétálni sem, mert szerinte ott másik fiúkkal találkozgatok. Egy hónapja már szakítottam vele, erre leitta magát, hívogatott telefonon, eljött hozzám és könyörgött, hogy béküljünk ki. És kibékültünk. Most ismét minden úgy van, ahogy korábban volt, és ez idegesít. Minden héten néhányszor összeveszünk. Mondom neki, hogy szakíts vele. Erre ő azt válaszolja, hogy én szakíthatok vele, de ő nem fog velem. Megismertem egy aranyos fiút, aki azt kérdezte tőlem, hogy miért vagyok egy olyan alakkal, aki nem érdemel meg engem. Mit tegyek? Szakítsak vele? Hogyan tovább?

Válasz:

Kedves Cili!

Nem tudom, hogy te mit gondolsz egy olyan viszonyról, amelyik zsaroláson alapszik, mégpedig érzelmi zsaroláson. Úgy látom, hogy nagyon csúnya módon próbál irányítani téged, hogy minden úgy legyen, ahogyan neki megfelel. Neked jogod van, hogy olyan kapcsolatban legyél, amelyikben boldognak érzed magad. Ha nem így van, nyugodtan szakíts és lépj tovább, hisz te még nagyon fiatal vagy, és most jött el az az idő, amikor ismerkedni kell, megismerni a másikat, megtalálni önmagadat és a helyedet a világban. Szedd össze a benned lévő pozitív energiát, mosolyodat, jókedvedet, és éld tovább a tinik életét, a tiédet és nem a fiút, amelyben te az elejétől fogva elégedetlen voltál.

Kedves Bizalmas sorok!

„Tizennégy éves vagyok, és van egy barátnőm, akivel már egészen kicsi korunk óta együtt vagyunk. El se tudom képzelni, milyen lenne, ha ő nem volna. A gondom az, hogy őt sokkal jobban szeretik az osztálytársaink, főleg a fiúk. Nemegyszer már mondták rá, hogy milyen szép lány. Amikor együtt vagyunk, engem észre sem vesznek. Az az igazság, hogy ő fejlettebb, mint én, mert én még olyan deszkaforma vagyok, ő meg már nőies. Nincs rajtam semmi, amivel felkelhetném a fiúk érdeklődését. Szerintem a fiúknak csak az a fontos, hogy mellesek legyenek a lányok. Van egy szimpátiám, aki nagyon tetszik már két éve. Azt vettem észre, hogy már ő is ott legyeskedik a barátnőm körül. Ezért nagyon boldogtalan vagyok. Nem szeretnék féltékenykedni, és megszakítani egy hosszú barátságot, de ha kell...! Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek, hogy engem is észrevegyenek a fiúk, különösen az a fiú, aki tetszik.

:D”

Válasz:

Kedves barátnő!

Először is, ha csak a nőies idomú nők találnának maguknak párt, akkor bizony már régen gondok lennének az emberiséggel. Nem hiába mondják azt, hogy: ízlések és pofonok különböznek, meg hogy: minden zsák megtalálja a foltját. Ezek ősi bölcsességek, amelyek igencsak igaznak bizonyultak eddig. Lehet, hogy most ebben a pillanatban a korodbeli fiúkat még a nőies idomú lányok érdeklik, hisz bennük is most ébrednek a férfiaság, a nemiség. Most ismerkednek önmagukkal és a lányokkal is, de idővel majd náluk is kialakul, hogy milyen típusú lányokhoz vonzódnak. Biztos, hogy egy-kettő te is valakinek az érdeklődési központjába kerülsz, csak türelmesnek kell lenned önmagaddal. Még nem jött el a te idő. Most még csiszolgasd magad, ismerkedj az egymás közötti kommunikáció fortélyaisával, amit csak barátkozás útján lehet elsajátítani. Barátkozzál mindenkiel, fiúkkal, lányokkal, főleg az osztályodból. Bekapcsolódhatsz a művelődési egyesület munkájába, iratkozz be táncra, színjátszó csoportba, sportolj, attól függően, hogy mi érdekel. Ismerd meg jól a többieket is, így bővül majd a baráti köröd, amire szükséged lesz a jövőben, hisz nem jó, ha egyetlen egy barátja van az embernek, és több alkalom adódik, hogy téged is észrevegyenek.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenkét éves vagyok, és boldogtalan, mert kövér vagyok. Érdekel, mennyi kell, hogy legyen az ideális testsúlyom. 159 cm magas vagyok és 50 kilós. Úgy gondolom, hogy legalább 10 kilóval kevesebb kellene, hogy legyek. Már egy ideje diétázom (vannak napok, amikor szinte semmit sem eszem), mert le szeretnék faragni a csípőmből, széles, és nem állnak jól a farmerok. Meg azt is szeretném, ha hosszabbak lennének a lábaim. Mit tegyek? Segíts!

Cinike”

Válasz:

Kedves Cinike!

Te egy teljesen normális testsúlyú tini vagy, akinek azonnal abba kell hagynia a koplalással járó diétát, mert különböző zavarok, utána meg betegségek is jelentkezhetnek, ha így folytatod. A legjobb, ha rendszeresen étkezel, csak éppen megválogatod, hogy mivel táplálsz a szervezetedet. Gyümölcsök, zöldségfélék, sovány húsok, kevés zsiradék, teljes kiőrlésű gabonafélékből készült kenyér és péksütemények, cukrozatlan gyümölcslevek a jó, chipszek, kóla, energiaitalok, zsíros péksütemények pedig a rossz választás. Naponta legalább 5 alkalommal kell enned, de keveset és egészségeset. Ha még rendszeresen mozogsz és tornázol hozzá, biztos, hogy nagyon gyorsan meg is látszik az eredmény. Arra is vigyáznod kell, hogy legyen a csípődön egy kis zsírréteg is, amire a női szaporító szervek egészséges működéséhez van szükség, vagyis menstruációs és szaporodási zavarok jönnek létre azoknál, akik túl soványak. A szélesebb csípő pedig alkati dolog, nem nagyon változtathatunk rajta, ezt a megfelelő ruházattal lehet orvosolni.

Zsifi”

Cili”

Szivárvány

Nagyon régen, réges-régen történt, mikor Tündérorszáiban még minden tejszínhabszerű fehér puhaság volt. A tündérek bőre, ruhája, étele-itala, az ország minden háza és palotája habtisza volt és hófehér. Olyannyira, hogy a tündérek soha nem is láttak színeket: nem tudták, mi a piros, a sárga, a zöld, a kék, a rózsaszín vagy akár a bíborvörös. Szépek voltak a tündérek, kecsesek és törekenyek, és mindenük megvolt, nem volt hát miért más tájakra vándorolni, más országba szomszédolni. Saját országukba se hívtak meg soha senkit.

Történt pedig egyszer, hogy Bidzslí, a tündérkirályleány és pajkos barátnéi játékból versengésre adták a fejüket:

– Versenyezzünk! Lássuk, ki tud messzebbre repülni!

Ahányan csak voltak, mind vidáman felszökkentek a felhők fölé, és már folyt is a verseny.

Csak repültek és repültek, még akkor is, mikor a nap már lemenőben volt. De lassan rájuk tört a fáradtság, és leszállt az est. Hogyan is juthatnának vissza Tündérorszáiba ilyen sűrű, sötét éjben? Épp a Föld határán jártak, India fölött. A holdfényben a Himalája hegycsúcsainak ezüst hóspikái csillogtak. Nem kínálkozott más megoldás, a tündék a Himalája völgyei közt kerestek menedéket. Teljesen kimerültek, és most még ez a hideg is! Szótlanul és megszeppenve húzódtak be egy barlangba, és egy szempillantás alatt elnyomta őket az álom.

A hajnal első fényeivel egyszerre ébredt a madársereg csivitelése. A tündék felriadtak. Kimerészkedtek a barlangból, és lám, mit látnak? A felkelő nap sugarai aranyszínbe borították a hegycsúcsok hótakaróját. A völgy harmatban fűdő fűszálai zölden ragyogtak. A fűvön, a fákon, a mindenféle kúszó-mászó növényeken piros, rózsaszín, fehér, kék, sárga és karmazsinvörös virágok nyíltak. A tündérek tágra nyílt szemmel bámulták a szirmok fölött táncoló tarkabarka pillangókat.

Soha ezelőtt tündér még nem pillanthatta meg a színek bámulatos világát. A kis tündérkék nem tudtak betelni a látvánnyal. Ellenállhatatlan vágyat éreztek, hogy bebarangolják az egész Földet, de hirtelen eszükbe villant, hogy a tündérkirálynő biztos aggódik már értük, így hát inkább hazafelé vették útjukat.

Otthon a tündérkirálynő egész éjjel aggodva virrasztott, sehogyan sem jött álom a szemére. Hogy valami hírt kapjon a szegény kis tünde-palántákról, hívatta az udvari mágusokat. A mágusok azon nyomban hozták is a kincseskamrából a varázstükröt. Mélyen belenéztek: jönnek már Tündérország felé a kis tündérkék! Mindenki megkönnyebbülten lélegzett fel. Mikor a tündérkirálynő látta, hogy mind egy szálalépségen megérkeztek, örömeiben öle kapta Bidzslit, a tündérkirályleányt, de egyúttal egy kicsit meg is szidta: Meg ne halljam még egyszer, hogy ilyen buta versenyedizjátoszotok! Bidzslí és barátnői még

mindig valamiféle szédült boldogságot éreztek a történetek miatt. Megpróbálták elmesélni a tündérkirálynőnek, hogy milyen gyönyörű a Föld. A hegyek, a fák, a virágok! A sok-sok pillangó és madárka! De hogyan is mesélhetnék el a színeket? Aki soha nem látott színeket, hogyan is érthetné meg a Föld színeinek bódító szépségét?

Egy idő után Bidzslí és barátnői szemét saját hófehérségük már-már bántani kezdte. Miután rádöbbsentek, hogy nem tudják a királynőnek elmesélni a szebbnél-szebb színeket, azon kezdtek töprengeni, vajon hogyan kaphatnának engedélyt arra, hogy megint megfürdöthessenek a színek tengerében.

Nem telt el sok idő, és meghívó érkezett Indra országából a Szávan-ünnepségre, a híres nyárvég-ünnepre. Tudni való, hogy mikor Indra, az istenek királya a nyár végének közeledtével először küld felhőt az égre, és megöntözi a szomszagos földeket, udvarában kezdetét veszi a pompás Szávan-ünnepség. A tündék mindig is a meghívottak között voltak, de eleddig soha nem kívántak megjelenni a jeles napon.

Ezalkalommal Bidzslí nagyot ugrott örömeiben, mikor kézhez kapta a meghívót. Talán megpillanthatná újra a színeket! Kérlelni kezdte anyját, hadd mehessen el az ünnepségre.

Nem bánom, elmehetsz, a barátnőiddel együtt. De aztán együtt hazajöttök, és nem csavarogtok el!

Bidzslí és barátnői szépen felékesítették, felékszerelték magukat, és elindultak az ünnepségre.

Ahogy megérkeztek, Indra palotájának ragyogását és a káprázatos színeit megpillantva mind ámulatba estek. De azt is rögtön észrevették, hogy minden vendég, minden istenség kisebb-nagyobb ajándékot hoz Indrának, az istenek királyának. Az egyszerű kis tündérkék honnan is tudták volna, hogy ez a szokás! Összedugták hát a fejüket, és hamar kisütötték, hogy szépséges tünde-táncot lejtene majd ajándék gyanánt. Így is lett. Indra udvarában mindenkinek táva maradt a szája. Ahogy véget ért a tánc, maga Indra mondott köszönetet a tündéknek:

– Bármint kérhettek most tőlem: oly gyönyörűséges volt táncotok, olyan színessé tette ünnepségünk, mint soha semmi az idők kezdete óta

– Hát... éppen, hogy színre vágyunk... – szólalt meg Bidzslí. – Indra! Nagy istenség! Ha oly kegyes vagy, és valóban meg kívánsz ajándékozni minket, kérünk, tündérkirálynőnk hadd pillantsa meg otthonában a színeket! És a neki tetsző színek gyűljenek mind a varázspálcájába, hogy aztán mi is élvezhessük őket! Tündetársaink unják már az örökös fehérséget!

– Úgy lesz. Királynőtök meg fogja látni a színeket – mosolygott Indra, és folytatta: – De van egy feltételem: ha egy tündér színessé

lesz, hívásunkra mindig jöjjön el ünnepségünket felragyogtatni.

Ekkor felkapott egy hét színbe mártott hatalmas ecsetet, és kérést intézett a Naphoz, hogy irányítsa oda sugarait, és hintáztassa meg néhányszor az ecsetet ide-oda az égen.

Mikor a tündék egy pillanatra felocsúdtak a színek varázsából, eszükbe jutott a királynő parancsa. Még véget sem ért az ünnepség, mikor hazaindultak.

Amarra pedig a szomszagos földeken végigsöpört az első jótékony zápor. Az emberek, állatok, fák és virágok boldogan fürödtek végre az esőben. A gyerekek ugrándozva, fülig érő szájjal kiabálták szerteszét:

– Itt van a mennydörgős ménküűű: lehetsz mostantól nagy étkűűű!

A világ nagy boldogságát az istenek Indra palotájából ki-kikukucskálva figyelték. A tündérkirálynő pedig, Bidzslí kérésére, végigtekintett Tündérországon. De hogy meglepődött, mikor az égbolton végestelen végig egy hét különböző színű szalagból összefont, íj alakú ragyogó valamit pillantott meg! Addig-addig bámulta a színeket, míg csak el nem tűnt a varázslatos hétszínű íj. Végre ő is megláthatta, mi az: piros, sárga, kék! Hirtelen rádöbbsent, hogy csodálatos színezőőő költözött a varázspálcájába, és a hét szín segítségével bármilyen más színt ki tud keverni!

A királynő Bidzslí barátnőinek kiosztotta a kívánságuk szerinti színeket. Micsoda látvány! Egy szempillantás alatt az egyik tündér pirossá változott, a másik kékké, a harmadik zölddé. Nekik lett később tisztuk Indra parancsának teljesítése.

Néhány nap múlva a Földön elállt az eső. Mikor feloszlottak a fekete felhők, íj alakú, hét színben ragyogó szivárvány tűnt fel az égen. A falu vénjei felkiáltottak:

– Gyerekek, nézzétek csak, Indra jókedvében van! Kifüggesztette az égre gyönyörű íját!

– Indra íja! Indra íja! Szivárvány! – kiáltoztak mindenfelől a gyerekek. De a nagy kiabálás közepette volt, aki azon tűnődött: hogyan is lehetne egy íj ilyen kecses és áttetsző!

Igaz. Merthogy valójában mi más lenne a szivárvány, mint Bidzslí libbenő szoknyájának színes pántlikája, ami meg-megcsillan az égen, s egy szempillantás alatt már el is tűnik a szemünk elől.

Málati Sankar meséje

Ha van otthon egy-két kiürült, méretes műanyag palackod, nehogy kidobd, mert egy kis barkácsolással ötletes tárolókká alakíthatod ezeket. A pocakos malac hasában például kényelmesen elférnek a játékaid, a kisebb üvegekben pedig apróbb dolgaidat tarthatod.

A karakteres, pöttyös malacka testének válassz nagyobb vizes flakont, a lábához pedig papírhengerekre lesz szükséged. A borításhoz használj selyempapírt (fehéret és rózsaszínt). A flakon egyik oldalára vágj óvatosan sniccerrel egy akkora ajtót, amekkorát a palack mérete megenged, hogy kényelmesen bele lehessen nyúlni. Próbáld úgy kimetszeni az ajtócskát, hogy egészben maradjon a téglalapforma.

A flakon ablakkal szemközi oldalára ragassz fel négy papírhengert, ezek alkotják majd a lábakat. Hogy jól ráfeküdhesseken a

flakonra, egyik végüket vágd le ferdén. Keverj el egy kanálnyi tapétaragasztót vízzel (az utasítás szerint), és tépkedj csíkokra fehér selyempapírt. A papírdarabokat ragasztós ecsettel simítsd a palackra, beborítva a teljes felületet. Ezzel rögzítsd a lábakat is. Fedd le a kivágott ajtót is, amit száradás után két szalagdarabbal rögzíts a nyílás széléhez, mintha zsanérok lennének. Ezután vond be az egész testet rózsaszín selyempapír darabokkal, több rétegben.

Hogy fogantyúja is legyen, ragassz fel egy 8 cm-es, félbehajtott szalagot a fedél belső oldalára. A szalagzsanérral szemközi oldalra, a nyílás alsó felére is ragassz papírcsíkot, ez támasztja meg az ajtót. Száradás után rögzíts ciklámenszínű foltokat a malacra. Vágd ki a füleket és a farkincát rózsaszín kartonból, s ragaszd fel, csakúgy, mint a szemeket. Borítsd be a kupakot is, ez lesz a malac orra, majd csavard a helyére. Végül rajzold meg az arcvonásokat filctoll segítségével. A kutyus

a malachoz hasonlóan készül. Fajtája már a flakonválasztásnál eldől: a hosszú hengerekből lehet tacsó, a rövid, zömökekből pedig puli is. A végső karaktert a ráragasztott „bunda” színe és a papírból kivágott fülek, farkak formája adja meg. Ha perselyt készítesz, akkor csak kis nyílást vágj a kutya háta. A fehér selyempapírt borításra ragassz barna és fekete foltokat. A füleket, a farkat és a névtáblát kartonból vágd ki, a nyakörvet pedig szalagból alakítsd ki.

Egy kis illemtan

A köszönés

Tegeződés

A napszakhoz kapcsolódó köszönést tegező köszönés válthatja fel baráti, bizalmas, közelebbi ismeretség és megfelelő környezet esetén. A tegeződő köszönés formái a „szervusz” és a bizalmasabb „szia”.

A tegezés nemzeti sajátosság is, erősen függ a nyelvtől, nem mindegy hol és meddig használjuk. Bizonyos országokban és társadalmi körökben csak a magázás a használt beszédforma. Még magyar falusi családokban is előfordul, hogy a férj és feleség, valamint a szülő és a gyermek magázza egymást.

Ki köszön kinek?

Előre köszön: férfi a nőnek, fiatalabb az idősebbnek, belépő a bentlévőknek.

Persze adódhatnak nem egyértelmű helyzetek is, de a lényeg, hogy ne mulasszuk el a köszönést és viszonzozzuk azt, különben megsértjük a másikat.

Régi hagyományok

A köszönés mára leegyszerűsödött. A régi hagyományokból csupán a fejbiccentés, a könnyű meghajlás, férfiaknál a kalapemelés és a felállás, a kézfogás, az ölelés és a csók maradt meg.

A fejbiccentés a futó (utcai, folyosói) találkozások módja.

A könnyű meghajlás bemutatkozáskor a leggyakoribb, kézfogással együtt, társasági összejövetelen, az első találkozásokor.

A férfiak mindig felállnak, ha nőt köszöntenek; a fiatalabbak, ha idősebbet; a beosztott, ha főnökét köszönti.

A kézfogás az üdvözlés egyik legrégebbi formája. Nem kötelező, elmaradása nem udvariatlanság, el nem fogadása viszont sértés. Aki előre köszön, annak meg kell várnia, amíg a másik kezét nyújt. Nálunk nagyon népszerű a kézfogás, más országokban sokkal ritkább, néhány ázsiai és afrikai országban nem is illik kezét fogni. Maga a kézfogás rövid, határozott mozdulat. Helytelen a hosszas szorítás, rázogató, vagy éppen a nagyon gyenge, lógó kézzel történő kézfogás. Kézfogás közben (és természetesen minden üdvözléskor is) a felek egymás szemébe néznek. A félrenézés sértés.

Az ölelés és a csók nagyon bizalmas kapcsolatot fejez ki. Régi hagyományaik vannak a különböző kultúrákban. A rokonok, bizalmas ismerősök ténylegesen átölelik egymást. Hossza az érzelmek mélységétől, a legutóbbi találkozás óta eltelt időtől, az adott alkalom motivációjától függ. A kapcsolódó váll- és hátbaveregetés örömet fejez ki, de figyelni kell a mértékletességre.

A csók ma már csak jelpép. Ezt a szokást a puszi-puszi írja le, mely rendszerint két jelképes csókból áll. Hiszen csak úgy csinálunk mintha, a puszt adó szája igazából nem is érintkezik a másik arcával.

Gyakran kell idegeneknek köszönni. Hatalmas udvariatlanság egy társaságban nem köszönni az általunk ismeretlen személynek. Először köszöntsük ismerőseinket, majd a társaságában lévőket.

Illedő köszönni, ha belépünk egy üzletbe, liftbe, ha találkozunk egy ismerőssel, vagy ha éppen távozzunk egy társaságból. A köszönés bevezetője minden ismerkedésnek és találkozásnak. Éppen ezért kifinomult szabályai vannak. A köszönés a legáltalánosabb és leggyakoribb társadalmi érintkezési forma, bár sokan elfeledkeznek erről.

Köszönés élő szóban

A szóbeli köszönés alapvetően napszakhoz igazodik, tehát a „jó reggelt”, „jó napot”, „jó estét”, „jó éjszakát” kifejezéseket illik használni, de igazán a „kívánok” hozzátételével lesz udvarias az üdvözlés. Az elköszönés leggyakoribb változata a „viszontlátásra”.

Más európai nyelvekben a köszönés szabályai ugyanezek, bár néhány országban eltolódhatnak a napszakok, például az angoloknál, ahol délig kívánnak jó reggelt, a dél-európai országokban pedig akkor kezdődik az este, amikor nálunk az éjszaka.

Keresztszavak

			P	S	M			
			A	Z	A			
			R	Á	N			
K	A	L			D	O	Z	Ó
E	L	I		D		L	O	K
M	E	G	C			O	ZZ	A
			S	K	A			
			O	O	F			
			L	S	A			

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen, csak arra vigyázz, hogy értelmes szavakat kapj.

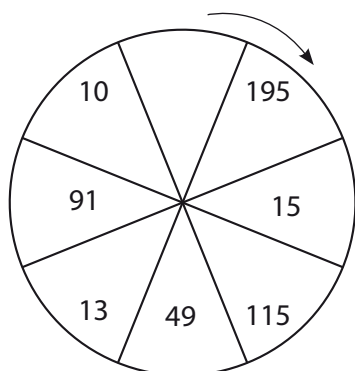
Lóugrásban

K	E	O	R	S
Z	A	E	H	M
R	A	D	S	A
H	S	C	K	O
S	E	GY	G	E

– Ne haragudjon, az autóbusz-állomást keresem!

A választ megtudod, ha a lóugrás szabályai szerint fejtet a rejtvényt.

Körszám

A körcikkekben levő számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

TARKA OLDAL

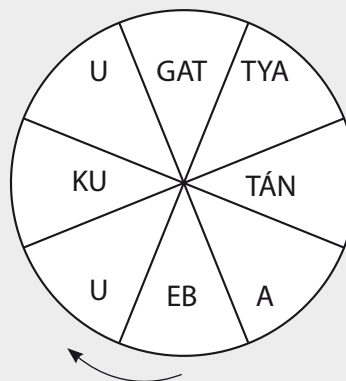
Kicsi sarok

Betűdominó

Á	S	K	C	U	S
Á	S	V	I	T	N

A dominólapokat rakd olyan sorrendbe, hogy egy magyar mesemondó nevét kapd eredményül. A kezdő dominólapot megjelöltük.

Közmondás

Egy közmondás szavait, szótagjait találd a körcikkekben. Egy bizonyos logika szerint olvasd össze. A kiinduló szótagot nyíllal jelöltük meg.

A 5. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Sose féljen ettől, amíg én kezelem.

Betűrejtvények

1. két szerelem, 2. főzelék, 3. sors, 4. egyenetlen

Keresztszavak

Vízszintesen: Oroszország, pálinkázó, elenyésző

Függőlegesen: bábszínház, toronyház, cserkésző

Anagramma

Santiago

Lóugrásban

Fehér Ferenc: Madarak folyója

Tárcsarejtvény

korcsolyázás – minden ötödik betűt kell összeolvasni

Kitöltőcske

Csóka

A 4. skandináv rejtvény megfejtése

JÓKAI MÓR, AZ ÚJ FÖDLESÚR, AZ ARANYEMBER, RAB RÁBY

Könyvjutalmat kap

Dani Lénárd, Torda

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

Gondoltátok volna, hogy az északi sarkkör alig négy óra alatt elérhető repülőgéppel? Pedig igen! Ráadásul a tundrán nemcsak a fakitermelés, de a turizmus is virágzik: Lappföld szépsége, a jófajta lazac íze és a hószafarik izgalmja minden évben tízezreket vonz északra. És akkor még nem is említettük, hogy ott lakik a Téalapó.

Lappföld tartományi székhelye két turisztikai adu ásszal vonzza magához az utazókat: egyrészt éppen rajta fut keresztül a sokak számára mitikus jelentőséggel bíró északi sarkkör, másrészt a várostól csupán néhány kilométerre fekszik Téalapófalva.

Rovaniemi egyébként hamisítatlan sarkkörtől kicsit, engem leginkább a Miért pont Alaszka? című amerikai sorozatra emlékeztetett. Biztos vagyok benne, hogy néhány óra alatt bárki képes megtalálni Fleischman doki, Maggie vagy Éppen Chris finn alteregóját. A várost tíz perc sétával be lehet járni, ez nagyjából elég is. Szerencsére a tíz perc alatt legalább három irodát lelünk, ahol be tudunk fizetni egy hószafarira...

Márpedig a hószafari egész életre szóló élmény, akár szereti az ember az extrém sportokat, akár nem. A programot nagyon kitalálták – izgalmas, lehengerlő, mégis teljesen biztonságos. Miután kifizetjük a belépőt, először is szafariruházatba öltöztetnek minket (meleg és teljesen vízhatlan kezeléslábas, kesztyű, buktósik, csizma, meleg zokni). Ezután felülünk egy igazi motoros szánra (egy- vagy kétszemélyes, végsebesség 180 kilométer/óra, de a szafari alatt maximum 50 kilométer/órával mehetünk), amellyel nekiindulunk a vadonnak. Egy profi, nyelvet beszélő idegenvezető kíséri minket, aki nemcsak megtanítja a szánkó

kezelésére, de egy rénszarvasfarmra is elkallauzol. Félúton kellemes ebéd is jár, természetesen rénszarvasból...

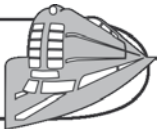
Magát a motoros szánt egyébként nagyjából olyan nehéz vezetni, mint egy vidámparki dodzsemet (fék, gáz, kormány). Viszont csak azok száguldozhatnak egyedül, akik rendelkeznek jogosítvánnyal! A többiek, sajnos, csupán a hátsó ülésről csodálhatják a befagyott tavakat, és a fenyőfák uralta, hó borította erdőket.

A rénszarvasfarm azt nyújtja, amit a neve ígér. A jámbor állatok – amelyek körülbelül akkorák, mint egy törpe póni – békésen túrik a simogatást, és szívesen húzzák körbe a turistákat az odakészített szánkókon. A túra végén persze mindenki megkapja a maga jól megérdemelt rénszarvaszánkó-vezetői jogosítványát. Ez – valószínűleg marketingokból – öt évre szól...

A rénszarvasokkal egyébként úton-útfélen találkozunk Lappföldön: a boltokban szuvenírek tömkelege, szarvasbőr, agancsból (az agancsot fogyasztja a vikingek szerint erős, bátor és egészséges lesz!), a rénszarvasból pedig a lazac mellett a finnek kedvenc eledele (köretnek krumpli, répa és kenyér).

A Téalapó pedig igenis létezik, láttam! Ott lakik Rovaniemi mellett, a róla elnevezett, apró faluban. Sokakra igen komoly érzelmi hatással van a környezet – az egyik legjobb barátom huszonhat évesen elsírta magát, amikor találkozott Vele.

Joulupukki, ahogy eredetileg nevezik, legalább két méter magas, jóságos a pillantása, meleg a kézfogása, és dörögő, kedves hangja van. Olyan hatalmas a szakála, mint a mesekönyvekben, és a manók megesküdtek, hogy valóban négyszáz éves. Aggastyán kora ellenére rendkívül felkészült a modern világból: amikor az előttem álló kisfiú megilletődöttségében nem tudta megmondani, mit is szeretne karácsonyra, Mikulás csak úgy darálta a tippeket: „Superman, Spideyman, Lego, Power Rangers, Pokémon, Digi-mon...?”

UTAZZ VELÜNK!

Hószafari Joulupukkinál

A gyermek végül egy Playstation 2 mellett döntött...

A Téalapóról sajnos, nem lehet saját fényképet készíteni, csakis a hivatalos, helyi manók által készített, egyébként kifogástalanul profi felvételt lehet pottom pénzért megvásárolni. A képek különben nem olcsók – előlegezzük meg a bizalmat, hogy a profit visszakérül a gyerekekhez, ajándék formában.

Téalapófalván még egy postahivatal is van, ahonnan Téalapó jóváhagyásával és aláírásával, az ő nevében küldhetünk képeslapot szeretteinknek. Ha a sárga postaládába dobjuk be, a címzett egy-két héten belül megkapja, ha a pirosba, akkor karácsonykor kézbesítik.

A rénszarvasfarmok mellett a híres huskyhoz is ellátogathat az, akit északra vet a sors. Ezekon a farmokon száz-százötven kutyát találunk, és a farmerek boldogan elmagyarázzák nekünk nevelésük rejtelmét. Később a legbarátságosabb és legjámborabb kutyusokkal személyesen is megismerkedhetünk – nyomorgathatjuk a kölyköket, majd a szüleikkel elmehetünk szánkózni egy nagyot...

Az élmény szavakkal leírhatatlan. Már a motoros hószánkó nyújtotta adrenalinlöket is extázisba hozza az utazót, de a kutyaszán még ennél is többet ad. Itt csodálatos csend van, nem szól a motor; a kipufogó benzinszagát felváltja a friss hó és a fenyvesek illata; a természet pedig annyira közel van, hogy attól az ember már-már elérékenyül.

Mindent egybevetve: Lappföldre télen érdemes utazni. Bár ez első hallásra nem hangzik valami logikusan, mondván, miért költsünk arra pénzt, hogy a hidegből egy időre átruccanjunk a még hidegebbe, mégis, az északi tundra szépsége felejthetetlen élményt nyújt minden embernek, aki a közép-európai. latyakos, állandó nadrágmosós, ködös, esős teleken szocializálódott.

Lappföld a klasszikus falusi turizmusra emlékeztet: csodálatos, érintetlen természet, rengeteg sportolási lehetőség, és – ha már tényleg nagyon hiányzik – egy-két apróbb kulturális program. Imádni való!

K. G.

Az élet egy izgalmas utazás

Beyonce nemrég az I Am...World Tour című kiadvánnyal lepte meg rajongóit, amelynek megjelenését a múlt év végére időzítették. A luxusverziójában DVD, koncertfilm, dokumentumfilm, CD és egy füzetcske is található. Ha Beyoncé-rajongó vagy, és még nincs meg ez a kiadvány, vigasztalásul olvasd el az alábbi interjút.

– Sok sztár a csillogás ellenére is egyhangúnak találja az életét, és emiatt különféle zűrökbe keveredik. Szerinted a tied is monoton?

– Dehogy, az élet egy izgalmas utazás. Időbe telik, hogy megtudd, ki is vagy valójában, így én még mindig fedezek fel különböző dolgokat magammal kapcsolatban. Ahogy újabbnál újabb élményeket élek meg, mindig elemezgetem az eseményeket, hogy mi tetszik és mi nem. Ilyen módon egyre jobban megismerem magamat, tisztában leszek azzal, mit szeretek vagy szeretnék, és ettől magabiztos leszek. A szabadság érzését kelti bennem.

– Hogyan találsz meg az egyensúlyt a nyilvános és a magánéleted között?

– Nagyon nehezen, mert sok mindent szeretek. Fegyelmezettnnek kell lennem ahhoz, hogy bizonyos dolgokat háttérbe szorítsak, egyszerre csak egy dologra koncentrálnom kell, és minden területen százszázalékosat nyújtsak.

– Mi számodra a legnagyobb kihívás?

– Talán az, hogy beoszsom az időmet. Jusson idő arra, hogy feleségként, énekesnőként, dalíróként, színésznőként egyaránt sikeres legyek, továbbá a ruházati cégem és parfümöm

népszerűsítését se hanyagoljam el. Szerintem azért nehéz nőnek lenni, mert sok felelősség zúdul rájuk.

– Mi a véleményed a női szépségről?

– Úgy gondolom, hogy az a szép nő, aki magabiztos, de nem versenyezget más nőkkel, inkább melegszerű mindenkihez. Anyukám mindig is azt mondta, hogy a szépség belülről fakad, a külsőségek pedig csalhatnak. Sokszor figyelmeztetett arra, hogy legyek jó legbelül, csak úgy lehetek igazán szép.

– Hogyan sikerül megőrizned a belső harmóniát?

– A család a földön tart, de tudjátok, mit szoktam csinálni? Keményen próbálkozom, hogy mindennap jusson 30 percem csendes

pihenésre. Ilyenkor többnyire csak az ágyban heverészek, meditálok, és azon elmélkedek mi a célom. Egyes napokon sajnos túlzottan elfoglalt vagyok, de valójában nagyon fontos számomra, hogy meglegyen az a néhány nyugodt percem.

– Lánybanda (Destiny's Child) tagjaként lettél híres. Fontosak számodra a barátok?

– A barátnők életem fontos részét képezik, és semmi áron sem bontanám fel a velük tartott kapcsolatokat. Sosem szeretnék elárulni egy barátságot sem. Úgy gondolom, sokat tanulhatunk a barátnőinktől, jó támogatni a másikat, és én megpróbálom ezt az üzenetet belecsempészni a zenémbe is.

Beyoncé Knowles

Halo – Dicsfény

Emlékszem azokra a falakra, amiket építettem.
Hát ezek most dőlnek le, bébi.
Soha nem harcoltak ezek a falak,
Nem emelték fel a hangjukat.
Megtaláltam az utat, hogy beengedjelek,
De valójában ez soha nem volt kétséges.
A dicsfényedben állva
Te vagy az angyalom.

Olyan, mintha most ébrednék fel.
Te minden szabályomat megszegted,
De vállalom ezt a kockázatot,
Még csak kiabálni se fogok veled.

Bárhová nézek most,
Az ölelésed vesz körül.

Látom a dicsfényed, bébi.
Tudod, hogy te mentesz meg engem,
Te több vagy mindennél, ami kell nekem.
Mintha ez az arcodra lenne írva,
Bébi, látom a dicsfényedet.
Imádkozom, hogy ne tűnjön el.

Érzem a dicsfényed, fényed, fényed
Látom a dicsfényed, fényed, fényed
Érzem a dicsfényed, fényed, fényed
Látom a dicsfényed, fényed, fényed

Érj hozzám, mint a nap sugara,
Tűz legyél sötét éjszakáimon.
Csak te kellesz nekem,
A fényedre van szükségem.
Esküszöm, hogy soha nem botlom el ismét,
De ez nem pont olyan, mint elesni,
A gravitáció nem felejtí el,
Hogy a földre rántson újra.

Olyan, mintha most ébrednék fel,
Minden szabályomat te megszegted,
De vállalom ezt a kockázatot,
Még csak kiabálni se fogok veled.

Bárhová nézek most,
Az ölelésed vesz körül.
Látom a dicsfényed, bébi.
Tudod, hogy te mentesz meg engem,
Te több vagy mindennél, ami kell nekem.
Mintha ez az arcodra lenne írva,
Bébi, látom a dicsfényedet.
Imádkozom, hogy ne tűnjön el.

Érzem a dicsfényed, fényed, fényed
Látom a dicsfényed, fényed, fényed
Érzem a dicsfényed, fényed, fényed
Látom a dicsfényed, fényed, fényed

A rajongók már nagyon várják Britney Spears legújabb videoklip-jét, ami nem csoda. A Hold It Against Me című szám hatalmas sláger lett, és az új, Femme Fatale című album borítóján is remekül néz ki az énekesnő. A videó körül még sincs minden rendben, és

Dublőrt kapott

furcsa hírek keringenek az énekesnő edzettségi állapotáról. A rossz nyelvek szerint Britney nem bírja a tempót, és a rengeteg táncos jelenetből álló klipben a rendező kénytelen volt Allison Kylert dublőrként alkalmazni a sztár helyett. A második forgatási napon például egy vita után sírva ment haza Britney Spears, mert nem értett egyet a kritikákkal. A szövivője cáfolta ezeket a pletykákat. Elmondta, hogy az énekesnő hat héttel a forgatás előtt már gőzerővel készült a próbákkal, és tökéletes állapotban érkezett a munkára. Az igaz, hogy szerepel dublőr a felvételen, de csak néhány mozdulat erejéig, és akkor is csak a lábát mutatja a kamera.

Teát reklámoz

A múltját illetően cseppet sem tekinthető ideális reklámarcnak Eminem, a rapper ugyanis korábban botrányos életet élt, drog- és gyógyszerfüggősége miatt elvonókúrán is volt. A zenész azonban rendkívül sikeres, így nem csoda, hogy egy jeges teát is forgalmazó neves cég egymillió dollárt ajánlott fel neki a szerepvállalásáért. Eminem valószínűleg nem nagyon kérette magát, miután meghallotta az összeget, még akkor sem, ha ez a termék nem nagyon fér bele a rossz fiú imázsába. Akik látták, azt mondják, vicces lett a klip, amely a rapper egy napját követi végig, és természetesen főszerepet kap benne a jeges tea. Eminem előtt olyan sztárokkal dolgozott együtt a cég, mint Ozzy Osbourne és Frank Sinatra.

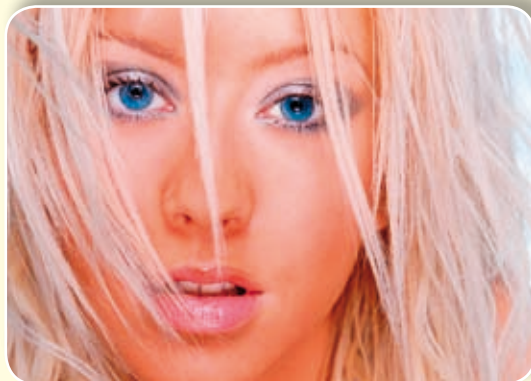

Munka és család

Könnyen lehet, hogy Victoria Beckham és a hercegi menyasszony, Kate Middleton stílusából egy egészen különleges egyveleg születik. Az egykori Spice girl ugyanis megpendítette, hogy szívesen ajándékozna Kate-nek néhány darabot saját kollekciójából, amelyeket majd a nászúton viselhet. A pletykák szerint Victoria odavan az exmodell kifinomult stílusáért, és sokszor elhintette már, hogy örömet lelné abban, ha a leendő hercegnő az ő saját tervezésű ruháiban flangálna. Ha Kate elfogadná a nagylelkű ajánlatot, az bizonyára jót tenne Mrs. Beckham hírnevének. Ugyanakkor Victoria magánélete sem eseménytelen. Úgy tudni, hogy a híres sztár egy édes kislányt hord a szíve alatt. Egyik családi barátjuk szerint, amikor Victoria megtudta, hogy lánya lesz, örömben még a könnye is kicsordult, és már most madarat lehetne fogatni az egész családdal. Nagyon örülnek a kis jövevénynek, akit nyárra várnak, de a négyenél megállnak, és több gyereket nem terveznek.

A „királylindás” Christina

Tudod-e, mi a közös Christina Aguilérában és Király Lindában? Mindketten elbénázták a himnuszt. Christina a világ egyik legnézettebb élő közvetítése, a profi amerikai foci döntője előtt égett le. A meccs előtt a popsztár érte az a megtiszteltetés, hogy a nagy nyilvánosság előtt elénekelheti a himnuszt, ám egy sort elrontott, és ezért a patrióta amerikaiak megorroltak rá. Mentségére legyen mondván, hogy nem mindennap dalolhat ekkora tömeg előtt, és sokkal profibban megoldotta a kínos helyzetet, mint ahogyan Király Linda tette néhány évvel ezelőtt, amikor a Kelet–Nyugat kosárlabda gálán a közönség segítségét kérte. Az ismerősei szerint más a gond. A magánéleti zűrzaj teljesen kikészítik Christinát, és már attól tartanak, hogy Britney Spearshez hasonlóan ő is kikészül.

Japánból külföldi érkezett **Patacsity Edina** részére. Edina az M-Art műhely tagja, aki még néhány csoporttársával részt vett a Japánban immáron 11. alkalommal meghirdetett nemzetközi jellegű, természetvel kapcsolatos rajzpályázaton. Edina oklevelet – melyre rányomtatották a munkáját is – és asztali naptárt kapott ajándékba. Az idei versenyre a világ 72 országából összesen 15 449 gyermekmunkát küldtek.

A díjazott munka

Szücs-archívum

Tanévkezdéskor az udvarnoki iskola magyar diákjai önképzőkört alakítottak, névadójukként pedig falujuk szülöttjét, Szücs Imre költőt, publicistát választották. Arcképét is beszerezték, az iskolaműhelyben bekeretezték, majd kifüggesztették a magyar szaktanterem falára. A diákok elhatározták, archívumot létesítenek, összegyűjtik Szücs Imre szellemi hagyatékát. Ez ügyben már megtették az első lépéseket, a posta nemrégiben kézbesítette számukra az újvidéki nyelvűművelők irattárából előkerült Szücs Imre-kéziratot, jegyzetet, a sajtóban megjelent egyik költeményét, az irodalomkritikusok értékelését. Az anyagokat továbbra is várja az archívum kezelője, Csipa Erika tanítónő.

K. K. (Bánáti Újság)

(Lennert Géza felvétele)

A szerkesztőség megjegyzése: Szücs Imre körülbelül egy évtizeden át a Jó Pajtás újságírója, irodalmi rovatának vezetője volt, így csak támogatni tudjuk e nemes kezdeményezést!

Az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ GYERMEKSZÍNPADA új tagokat toboroz.

A műhely keretében:

- néptánc- és népdaloktatás,
- a népszokások és hagyományok megismerése,
- kézműves foglalkozások,
- énekkutatás,

- színpadi mozgás,
- beszédtechnika,
- megismerkedünk a népmesék színpadra állításának alapjaival.

Készüljetelek fel verssel, énekkel, tánccal.

Ha csak bukfacezni tudtok, akkor is jöhettek!

Első találkozás 2011. II. 18-án 19 órakor lesz, a következők pedig február 22-én 19 órakor és 26-án 10 órakor.

Érdeklődni a **021/ 4740697-es** telefonszámon vagy a **petofime@hotmail.com** e-mail-címen lehet.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uti 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
 ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
 ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
 ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szek@jopajtas.info ■